БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 241 (17.523). • 19 октябрь 1979 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

Чимбой районидаги қўриқ «Бўзатов» совхози пахтакорлари халқ хўжалик планларини бажарганликлари ҳақида Қорақалпоғистон Автоном республикасида биринчи бўлиб рапорт бердилар. Хўжалик заршунослари эл хирмонига 1200 тонна «оқ олтин» етказиб берди. Совхоз далаларида пахта йиғим-терими ипатоволиклар методи асосида уюшқоқлик билан олиб бориляпти. 4 та терим-транспорт отрядига уюшган 20 та «зангори кема» билан ўн беш кун мобайнида 1080 тонна пахта териб олинди. Хўжалик пахтакорлари мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширишни қизғин давом эттиряптилар. Суратларда: 1. Совхознинг илғор механик-ҳайдовчиси Жали Реимов. У мавсумда 250 тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилган. 2. Совхоз далаларида пахта йиғим-терими пайти.

А. Лихварь фотолари. (ЎзТАГ).

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 октябрга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун —мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	2,35	69,87	2,93	38,85
Қашқадарё	2,06	69,57	1,91	40,93
ҚҚАССР	2,31	69,51	2,53	53,30
Сурхондарё	1,67	65,71	1,13	40,36
Сирдарё	3,01	62,59	2,97	57,44
Тошкент	2,63	60,47	2,81	49,83
Фарғона	1,60	48,61	1,34	19,58
Жиззах	3,19	47,74	3,43	48,16
Наманган	1,95	47,36	2,14	40,15
Хоразм	2,06	46,66	1,62	26,86
Андижон	2,17	45,69	2,32	28,45
Самарқанд	2,04	26,64	1,61	13,51
Республика бўйича:	2,17	53,96	2,22	37,43
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	1,45	57,02	0,87	37,50
Бухоро	1,67	36,96	0,64	4,12
Қашқадарё	2,02	35,78	2,06	24,12
Наманган	1,39	28,82	—	11,67
Республика бўйича:	1,64	48,55	1,19	30,43

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ ЖАНГОВАР ВАЗИФАСИ

Маълумки, коммунистик бунёдкорлик суръатлари фақат моддий бойликлар яратилаётган жабҳалардаги ишимизга эмас, балки омманинг онглилиги, сиёсий етуклиги, ижтимоий активлигини кучайтириш борасида амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг самараларига ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ. Ривожланган социализм шароитида эса омманинг онглилиги, унинг ҳамма нарсани билиши, ҳамма нарса тўғрисида фикр юрита олиши ва ҳамма ишни онгли равишда бажара олиши ҳар қачонгидан кўра актуалроқ аҳамият касб этади.

Партиямиз Владимир Ильич Ленининг давлат омманинг онглилиги билан кучлидир, деган буюк таълимотига амал қилган ҳолда ўзининг программ мақсади — барча меҳнаткашларни юксак ғоявийлик ва социалистик Ватанга, коммунизм ишига садоқат руҳида, меҳнатга ва жамоат мулкига коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш, буржуа қарашлари ва хулқлари сарқитларини тамомила йўқотиш, шахсни ҳар томонлама уйғун ривожлантириш, маънавий маданиятнинг чинакам бойликларини вужудга келтириш йўлида барча воситалар ва имкониятларни ишга солмоқда. КПСС XXV съезди бу борадаги бутун ишимизнинг аниқ-равшан сиёсий йўлини, ҳозирги босқичда идеология ишининг асосий йўналишларини аниқ белгилаб берганлиги алоҳида диққатга сазовордир.

Партия меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни коммунизм учун курашнинг муҳим фронти, деб билади, шунинг учун ҳам у марксча-ленинча назарияни янада ижодий ривожлантириш, сиёсий-тарбиявий ишларнинг ғоявий савиясини ва самарадорлигини ошириш, оммани тарбиялаш соҳасидаги барча ишларни уюштиришга комплекс ёндашиш, бу борада эришилган тажрибани умумлаштириш, пропаганда ва агитациянинг таъсирчан формаларини излаб топиш, уларни янада бойитиш ва диққатга лойиқларини жойларда жорий этиш, идеологик кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш юзасидан ҳамиша тинмай ғамхўрлик қилиб келаётир. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида» шу йил май ойида эълон қилинган қарори қандай бажарилаётганлигини ва унда ўртага қўйилган вазифаларни самарали амалга ошириш йўлларини муҳокама қилиш мақсадида идеология ходимларининг Бутуниттифоқ кенгаши чақирилганлигининг ўзи ҳам буни яққол кўрсатиб турибди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ М. А. Сусловнинг «Бутун партиянинг иши» деган мавзудаги доклади тингланди ва муҳокама қилинди. Докладчи ва музокарада қатнашган нотиқлар жойларда партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг съезддан кейинги даврда ғоявий-тарбиявий масалаларга доир қабул қилган қарорлари, хусусан «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқлари, унинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» асарларидаги қимматли тавсиялар ва йўл-йўриқлар асосида меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни такомиллаштириш, унинг савиясини ошириш соҳасида кўп иш қилинганини мамнуният билан қайд этишди.

Омма орасида олиб борилаётган тарбиявий ишлар бизнинг республикамизда ҳам мазмунан бойиди, қамрови кенгайди. Область, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ғоявий-тарбиявий жараённи хўжалик вазифалари билан чамбарчас боғлиқ ҳолда уюштириш юзасидан амалга ошираётган ташкилий, хўжалик ва сиёсий тадбирлар дуруст натижалар бермоқда. Меҳнат коллективларида олиб борилаётган кундалик оғзаки ва кўргазмали агитация воситасида, оммавий ахборотнинг ҳар хил турлари таъсири остида иқтисодий ва социал тараққиёт планларини бажаришга қаратилган янги-янги ташаббуслар майдонга чиқмоқда. Беш йиллик топшириқларини уч йилда бажариш, бир беш йилликда икки беш йиллик план ҳажмида иш бажариш юзасидан бошланган ва шу кеча-кундузда республикамиздаги барча саноат корхоналарида кенг ёйилган «ўнлар» ва бошқа ташаббуслар, янгийўлликларнинг «Сафимизда бирорта ҳам қолоқ бўлмайди» шиори остида бошланиб, эндиликда ажойиб самара бераётган ватанпарварлик ҳаракати фикримизнинг далилидир. Қишлоқ хўжалигида, хусусан пахтачиликда ҳам меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлиги кун сайин, соат сайин намоён бўлмоқда.

Республикамизда яхши тайёргарликдан ўтган, малакали, эл ўртасида обрў-эътибор қозонган идеология ходимларининг катта бир отряди фаол ишлаб турибди. Улар пропаганда ва агитация ишларини олиб боришда бой тажриба орттирган фан ва маданият арбоблари, партия, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик ходимлари, ишлаб чиқариш новаторлари ва оддий меҳнат аҳллари бўлиб, миллионлаб кишиларни ғоявий-сиёсий тарбия ва ахборотнинг кенг тармоқли комплекси таъсирига қамраб олмоқдалар, совет халқини, ҳар бир янги авлодни марксча-ленинча таълимотнинг енгилмас ғоялари билан, ижтимоий тараққиётнинг қонунлари ва истиқболларини чуқур англаш билан қуроллантирмоқдалар. Коммунистлар ва партиясизларнинг марксча-ленинча ўқиши, комсомол сиёсий маорифи, меҳнаткашларнинг иқтисодий таълими системалари сезиларли даражада активлашди ва уларда ўтказилаётган машғулотлар кундалик амалий иш билан бевосита алоқадор ҳолда олиб бориладиган бўлиб қолмоқда. Матбуот органларининг чиқишлари, телевидение кўрсатувлари ва радиоэшиттиришлари тобора сермазмун бўлиб, омма ўртасида қизиқиш билан кутиб олинаётир.

Лекин КПСС Марказий Комитетининг қарорида ва кенгашда алоҳида таъкидланганидек, меҳнаткашлар ўртасида ғоявий-тарбиявий ишларни йўлга қўйишда ҳали кўп нуқсон ва ҳатто жиддий камчиликлар борлигини ҳам инкор қилиб бўлмайди. Асосий камчиликлардан бири шуки, марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилишда энг муҳим проблемаларга ижодий ёндашиш ўрнига ҳаммага маълум гапларни юзаки такрорлашга мойиллик ва дабдабабозлик сезилиб туради. Матбуот органларида босилиб чиқаётган материаллар орасида бир хил қолипда, тишсиз-тирноқсиз қилиб ёзилганлари ҳам учрайди.

Иллат шундаки, баъзи ходимлар ўз ишларидаги бундай камчиликлар тўғрисидаги умумий мулоҳазалардан шу камчиликларни тугатиш, уларни практикамиздан қатъиян чиқариб ташлаш соҳасидаги конкрет фаолиятга асло ўта олмаяптилар. «Бундай ёндашиш, дабдабабозликка мойиллик, — деб уқтирилади Марказий Комитет қарорида, — ишга ёрдам бермай, балки муштарак вазифаларимизнинг ҳал этилишини қийинлаштиради, холос. Танқид ва ўз-ўзини танқид ҳурмат қилинмаётган, жамоат ишлари етарли даражада ошкора олиб борилмаётган жойларда омманинг активлигига очиқдан-очиқ зарар етказилади». Тарбиявий ишнинг илмий савиясини таъминлаш, унинг ҳужумкорлигига эришиш биринчи даражали вазифа қилиб қўйилаётган ҳозирги шароитда бундай аҳволга асло тоқат қилиш мумкин эмас.

Маълумки, конкрет ҳаракат, реал иш тарбиявий ишларнинг олий даражадаги натижасигина бўлиб қолмасдан, айни чоғда тарбиянинг ўзидаги энг қудратли омил ҳамдир. Шу боисдан партия ғоявий-тарбиявий ишнинг бутун кучи меҳнат коллективида, ўртоқ Л. И. Брежнев таъбири билан айтганда, «сиёсат ва экономиканинг катта тушунчалари амалиёт тилига ўтказиладиган, одамларнинг турмушга, жамиятга муносабати кўп жиҳатдан шаклланадиган» жойда жамланишини талаб қилмоқда. Бу ишда хўжалик ходимлари, айниқса раҳбар ходимлар ҳам бевосита қатнашишлари керак. Хўжалик кадрлари ўз фаолиятининг тарбиявий оқибатларини ҳисобга олган ҳолда иш тутган жойларда ҳамиша онгли интизом, уюшқоқлик, ижодий ташаббускорлик, кўнгилдагидек маънавий-руҳий иқлим қарор топмоқдаки, пировард натижада улар ишлаб чиқариш якунларига катта ижобий таъсир кўрсатаётир. Республикамиз пахтакорларининг бу йил об-ҳаво ноқулай келганлиги оқибатида юз берган қийинчиликларни мардонавор енгиб, она-Ватанга 5 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан олинган юксак мажбуриятнинг тўла бажарилишини таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштиришларида хўжалик кадрларимизнинг худди ана шундай ишчанлик фаолияти ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Бутуниттифоқ кенгашида меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий тарбиялаш соҳасида ҳали барча имкониятлардан самарали фойдаланилмаётгани рўй-рост очиб ташланди, бу борадаги ишни КПСС Марказий Комитети қарорида талаб қилинганидек уюштиришнинг энг мақбул йўллари белгилаб берилди. «Бу фаолиятда муваффақият қозонишнинг асосий шарт-шароитларидан бири, — дейилади ўртоқ М. А. Сусловнинг кенгашда қилган докладида, — ленинча иш услуби — ижтимоий ҳодисаларнинг моҳияти ва характерини чуқур марксча-ленинча тушунишга асосланган ижодий иш услуби бўлиб, расмиятчилик ва кампаниячилик унга ётдир».

Идеология ходимларининг муҳим вазифаси — ана шу ленинча услубга қатъий амал қилишдан, бутун ғоявий-сиёсий ишни яхши, чинакам ташкил этиб ва мувофиқлаштириб олиб боришни таъминлашдан, барча тарбия воситалари фаолиятида собитқадамлик, ҳужумкорлик қарор топишига эришишдан иборатдир. Бизнинг идеологик, сиёсий-тарбиявий ишимиз партия ва халқнинг коммунистик қурилиш соҳасида ҳал қилаётган барча ишлари билан мустаҳкам боғлиқ ҳолда, уларнинг боришига мумкин қадар сафарбарлик бахш этадиган даражада ташкил этилиши лозим.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ, ТАЙЁРЛОВ, ТРАНСПОРТ, ҚАЙТА ИШЛАШ, САВДО КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ХОДИМЛАРИ! ДАЛА ВА ФЕРМАЛАР МАҲСУЛОТИНИНГ ҲАР БИР КИЛОГРАММИ САҚЛАНИБ ҚОЛИНИШИГА ВА ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ЙЎЛИДА ИШЛАТИЛИШИГА ИНТИЛИНГИЗ!

(«КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИ 62 ЙИЛЛИГИГА ЧАҚИРИҚЛАРИ»ДАН).

Республика матбуот маркази хабар қилади:

БАЙРАМОЛДИ МУСОБАҚАСИНИ ЯНАДА АВЖ ОЛДИРАЙЛИК!

ОЛТИН ҚЎЛЛАР ЖАСОРАТИ

Ромитанликлар шижоати

● РОМИТАН РАЙОНИ БУХОРО ОБЛАСТИДА БИРИНЧИ БЎЛИБ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ БАЖАРГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА РАПОРТ БЕРДИ. Район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларига амалий иш билан жавоб бериб, ватан омборларига 41 минг тоннадан кўпроқ аъло сортли пахта етказиб беришди. Шунча ҳосилнинг 19 минг тоннаси бункерлардан бўшатилди. Ҳосилдорлик гектар бошига ўртача 34 центнерга тўғри келди.

Район меҳнат аҳли Улуғ Октябрнинг 62 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш ва давлатга яна 19 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга сўз берди.

Ромитан район партия комитетининг биринчи секретари **А. ИСТАМОВ** «Совет Ўзбекистони» мухбири билан суҳбатда республика матбуот марказининг хабарини қуйидагича шарҳлади:

Районимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларини изчиллик билан ҳаётга татбиқ эта бориб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 62 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, катта ғалабани қўлга киритдилар. **Давлат омборларига 41 минг тоннадан зиёд юқори сифатли «оқ олтин» топширилиб, халқ хўжалик плани шараф билан адо этилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 34 центнерни ташкил этди.**

«Оқ олтин»дан юксак хирмон уйишда, айниқса, механик-ҳайдовчиларимизнинг ҳиссаси катта бўлди. Улар етиштирилган **ялпи ҳосилнинг 19 минг тоннасини «зангори кема»лар бункеридан бўшатишди.** «Ромитан» совхозидан Ленин орденли механик-ҳайдовчи Аҳмад Ҳамроев, Комил Ҳамроев, Ҳақберди Пўлатов, «Улуғ Октябрь 50 йиллиги» совхозидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Раҳим Нарзуллаев, Халоват Пирова сингари моҳир механик-ҳайдовчиларимиз ҳозирга қадар ўз агрегатлари бункерларидан 300—500 тоннага етказиб дурдона тўкишди.

Юксак хирмонни бунёд этишда Ленин номли, Энгельс номли, Нариманов номли, Карл Маркс номли колхозлар, «Октябрь 50 йиллиги» ҳамда «Ромитан» совхозларининг меҳнатсевар пахтакорлари ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Хирмонимизнинг юксалишида «Октябрь 50 йиллиги» совхозидан Қ. Жабборов, С. Рамазонов, «Ромитан» совхозидан Ж. Қодиров, Н. Музаффаров, Нариманов номли колхоздан И. Турсунов, Ленин номли колхоздан Ҳ. Норов, Энгельс номли колхоздан С. Рўзиев, Карл Маркс номли колхоздан О. Тиловов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар коллективларининг хизмати, айниқса, салмоқли.

Пахтачиликда эришилган бу муваффақиятларимиз ўз-ўзидан бўлгани йўқ, албатта. Эрта баҳордан то йиғим-терим бошлангунча жуда машаққатли, лекин шарафли йўл босиб ўтилди. Қалби олов, иродаси пўлатдек мустаҳкам, табиат қийинчиликларини мардонавор енгаётган тажрибали, маҳоратли пахтакорларимиз мўл ҳосил етиштирдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини 1979 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарор кучимизга куч, ғайратимизга ғайрат қўшиб юборди. Биз ишни ана шу илҳомбахш қарор асосида ташкил этдик.

Район механизаторлари теримга пухта тайёргарлик билан келдилар. Барча турдаги техника, айниқса, терим агрегатлари барвақт мавсумга шайлаб қўйилди. Ипатоволиклар методи асосида терим-транспорт отрядлари, звенолари ташкил этилди. Улар қаерда қанча пахта теришлари олдиндан график асосида белгилаб олинди. Натижада, ҳосилни тез ва соз йиғиштириб олишга кенг йўл очилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг районимизда бўлиб, хўжаликларимиз раҳбарлари билан бўлган учрашувларда берган маслаҳатлари ҳамда Ўртачўл массивида чўлқуварлар ҳузурида ўтказилган семинар-кенгашда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар пахтакорларимизни омилкорлик ва тадбиркорлик билан меҳнат қилишга, муваффақиятларни янада кўпайтиришга даъват этди. Социалистик мусобақа барча ерда қизитилди. Ҳар ўн кунда мусобақа якунлари кўриб чиқилиб, илғорлар қимматбаҳо буюмлар, пул мукофотлари билан тақдирланди. Улар шарафига Қизил байроқлар кўтарилди. Суратлари эса «Ҳурмат тахтаси»га қўйилди.

Партия ташкилотлари меҳнатчилар орасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, катта сафарбарлик ишларини олиб бордилар.

Районимиз хўжаликларида йиғим-терим ҳамон жадал суръатлар билан давом эттириляпти. Ҳали ҳосилнинг анчагина қисми ғўза тупларида, чаноқларда турибди. Бутун кучимиз ва диққат эътиборимизни пахтанинг бир мисқолини ҳам нест-нобуд қилмай йиғиб-териб олиб, уни Ватанга армуғон этишга қаратмоқдамиз. **Биз мавжуд имкониятларни чамалаб чиқиб, давлатга яна 19 минг тонна пахта сотишга, ялпи хирмонимизни 60 минг тоннага етказишга қарор қилдик. Ҳосилдорликни эса гектар бошига 50 центнерга етказамиз. Бу бизнинг Улуғ Октябрнинг 62 йиллиги байрамига муносиб совғамиз бўлади.**

КПСС Марказий Комитетида учрашув

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев 17 октябрь куни ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари К. Хагер бошчилигидаги ГДР делегацияси билан учрашди. Бу делегация Германия Демократик Республикаси ташкил этилган куннинг 30 йиллигига бағишланиб СССРда ўтказилаётган ГДР маданият кунларида иштирок этмоқда.

Ўртоқ К. Хагер совет кишилари немис ишчи-деҳқон давлатининг социалистик маданияти ва санъати намояндаларига зўр ҳурмат-эҳтиром билдираётганликларини таъкидлаб, СССРда ГДР маданият кунлари яхши ташкил этилганлиги ва муваффақиятли ўтаётганлиги учун делегация номидан самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Ўртоқ М. А. Суслов СССРда ўтаётган ГДР маданият кунларига юксак баҳо бериб, ҳар икки мамлакат халқларини маънавий бойитиш ва уларни бир-бири билан яқинлаштириш учун маданий ҳамкорликнинг катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда СССР билан ГДР ўртасида бундан буёнги маданий ва илмий ҳамкорликнинг баъзи масалалари кўриб чиқилди.

(ТАСС).

ЎЗБЕК ТИЛИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Сусловнинг 16 октябрь куни Москвада идеология ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида қилган «Бутун партиянинг иши» мавзуидаги докладини «Ўзбекистон» нашриёти ўзбек тилида алоҳида брошюра қилиб чоп этди.

Брошюра оммавий тиражда чиқарилди. (ЎзТАГ).

ИЛҒОРЛАРДАН ИБРАТ ОЛАЙЛИК!

● Қуйидаги районлар бир кунда 3 процент ва ундан ҳам ошириб пахта топширдилар:

Бўз	5,19
Оқолтин	4,32
Дўстлик	4,02
Навоий	4,01
Ильич	3,95
Пахтачи	3,75
Октябрь	3,64
Нукус	3,50
Арнасой	3,48
Мирзачўл	3,42
Тахтакўпир	3,18
Ховос	3,16
Коммунистик	3,12
Бўка	3,11
Хатирчи	3,07
Балиқчи	3,05
Задарё	3,04
Ғалаба	3,01

ПАХТА ТЕРИМИДА АНА ШУ РАЙОНЛАРДАН ЎРНАК ОЛИБ, СУРЪАТНИ ЯНАДА ОШИРАЙЛИК!

СУРЪАТГА-СУРЪАТ ҚЎШАЙЛИК

● ЎТГАН КУНИ РЕСПУБЛИКАМИЗДА 122968 ТОННА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ. Бу бултур шу муддатда тайёрланган пахтадан 43 минг тонна кўп демакдир. Бироқ, мавсум бошидан буён тайёрланган «оқ олтин»имиз ўтган йилги кўрсаткичдан ҳали ҳам қарийб 850 минг тонна кам.

Техниканинг барчаси теримга сафарбар этилмаган. Мавжуд 33,5 минг агрегатдан 25 мингтаси ишлатилмоқда. Қорақалпоғистон АССР ва Сирдарё областларида ҳар бир машинанинг иш унуми 3,7 тоннани ташкил этаётган бўлса, Қашқадарё ва Сурхондарё областларида бу кўрсаткич 1,7 тоннадан иборат бўлмоқда. Қўл теримида ҳам унумдорлик паст.

Пахтакор ўртоқлар! Куз-кузлигини қилади. Ҳаво илиқ-иссиқ кунларнинг ҳар дақиқасидан оқилона фойдаланайлик! Ҳосилни ёғин-сочинли кунларга қолдирмай, тезроқ териб олайлик! Ҳар бир агрегатнинг, ҳар бир теримчининг иш унумини кескин оширинг!

БУНКЕРЛАР БАРАКАСИ

● Ховос районидаги Ғанишер Юнусов номли совхоз давлатга 4800 тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик планини шараф билан бажарди. Ҳосилнинг 95 проценти «пўлат этак»лардан тўкилди.

● Сурхондарё область Қумқўрғон районидаги «Ўзбекистон» совхози пахтакорлари Октябрь байрамига яхши меҳнат совғаси тайёрладилар. Совхоз бўйича 6130 тонна пахта топширилиб, йиллик план уддаланди. Шунча ҳосилнинг 5000 тоннасини суворийлар териб беришди.

● Йиғим-теримни ипатоволиклар методи асосида ташкил этган Гагарин районидаги Набиев номли совхоз коллективи машина терими планини барвақт бажарди. Ҳозиргача 4400 тонна ўрнига 4500 тонна «оқ олтин» бункерлардан бўшатилди.

ҲАР КУНИ 9 ПРОЦЕНТДАН

● Андижон область Бўз районидаги «Партия XX съезди» совхозида суръат доимо кўтарилиб бормоқда. Совхозда ҳар куни йиллик планнинг 9 процентидан ҳам ошириб ҳосил териб олиняпти.

● Бухоро область Пешку районидаги «Ўзбекистон», Жданов номли ва Фрунзе номли колхозлар пахта тайёрлаш планининг бажарилганлиги тўғрисида ғалаба рапорти беришди. Учала хўжалик давлатга 12420 тонна қимматбаҳо хом ашё етказиб берди.

70 ЦЕНТНЕРЧИЛАР

● Пойтахт область Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхозининг шоликорлари йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Ҳар гектар майдондан ўрта ҳисобда 65 центнердан ҳосил кўтарилди. Сергей Пан бошлиқ бригада эса 70 центнерлик маррани эгаллади.

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

● Тошкент областида дала меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишларига катта эътибор берилмоқда. Кейинги 25 кун ичида дала шийпонларида 750 дан ортиқ концерт қўйиб берилди, қарийб 500 та лекция ўқилди. 1000 дан зиёд кутубхоналар жиҳозлантирилди, 5000 дан кўпроқ киносеанслар кўрсатилди.

САФАРБАРЛИК САМАРАСИ

Партия турмуши: ҳисобот ва сайловлар

Бундан бир неча йил муқаддам «Қоровулбозор» қоракўлчилик совхози қолоқ хўжаликлар қаторида бўлиб, турли йиғилишларда қаттиқ танқид остига олинар эди. Хўжаликда тайёрланадиган чорвачилик маҳсулотларининг таннархи қиммат эди. Совхоз отарларидаги совлиқларни асосан жайдари қўйлар ташкил этар, зотли қоракўл қўйлар жуда кам эди.

Бундан ташқари чорвадорлар учун етарли равишда маданий-маиший шароитлар яратиб берилмаган. Чорва моллар учун иссиқ қўралар, махсус қишлов бинолари етишмасди. Малакали мутахассис кадрлар озчиликни ташкил этарди.

Бухоро районига қарашли «Қоровулбозор» совхози бошланғич партия ташкилотининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида хўжаликнинг кейинги йилларда босиб ўтган тараққиёт йўлига бир назар ташлаш билан бирга ўтган бир йил ичида совхоз экономикасини юксалтириш йўлида амалга оширилган катта ишларга қониқиш билан баҳо берилди.

Партия бюросининг ҳисобот давридаги фаолияти партия ташкилоти ҳаётидаги ютуқлар ва йўл қўйилган камчиликлар, соф, холис, партиявий позицияда туриб, чуқур ва атрофлича таҳлил этилди. Совхоз партия бюросининг секретари Т. Нарзуллаевнинг ҳисобот докладида ва сўзга чиққан нотиқларнинг нутқларида ана шундай кайфият ва руҳ рўйирост сезилиб турди.

«Қолоқликдан қутулишимизга нима ёрдам берди ва биз бу тажрибадан қандай фойдаланяпмиз?», «Мавжуд резерв ва имкониятлар қандай ишга солинмоқда?», «Халқимизнинг гўшт, сут ва чорвачилик маҳсулотларига нисбатан ўсиб бораётган талабларини тўла қондириш учун яна нималар қилиш керак?», «Чорва туёқ сонини кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш, сифатини яхшилаш учун авж олдирилган мусобақада барча коммунистлар баравар жон куйдиришяптими, улар ўзларининг авангардлик ва ташаббускорлик бурчларини сидқидилдан ўташяптими?» Коммунистлар ана шу саволларга жавоб қидиришиб, ўз партия ташкилотларининг ҳисобот давридаги ишига танқидий назар билан қараб, ютуқ ва камчиликларни таҳлил қилиш асосида келажакдаги улкан вазифаларини муваффақиятли амалга ошириш режаларини белгилаб олдилар.

— Совхозимиз коллективи партия ва ҳукуматимизнинг чорвачиликни кескин ривожлантириш ҳақидаги кўрсатмаларига ишчанлик ва ялпи сафарбарлик билан жавоб бермоқда, — деди совхоз партия бюросининг секретари Т. Нарзуллаев. — Жуда қисқа муддатда совхозимиз қолоқликдан чиқиб илғорлар сафига ўтиб олди. Гўшт, жун, қоракўл тери сингари асосий чорвачилик маҳсулотлари етиштириш салмоғи ошди, сифати яхшиланди. Чорва туёғига туёқ қўшилди, янги подалар ташкил топди, қоракўл қўйлари насли анча яхшиланди. Бу ишда айниқса область ва район партия комитетлари яқиндан ёрдам беришди, суғориш мумкин бўлган чўл массивларидан ўзлаштирилган ер майдони ажратилди. Бу чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлаш имконини берди. Хўжалик мутахассис кадрлар билан мустаҳкамланди, отарларда чорвачилик бинолари қуришга катт ёрдам уюштирилди. Бу ўзининг яхши самарасини кўрсатяпти. Шу йилги қўзилатиш кампаниясида ҳар 100 совлиқдан 153 тадан қўзи олинди, 2670 бошдан кўпроқ соғлом қўзи ўстиришга олиб қолинди. Давлатга пландан ташқари минг донадан зиёд қимматбаҳо қоракўл тери сотилди. Бундай муваффақиятлар совхоз экономикасини янада мустаҳкамлаш, чорвадорлар турмуш фаровонлигини кескин кўтариш имконини бераётир. Айни кунда чорвадорларимиз дағал хашак ва бошқа қишлик озуқа жамғариш бўйича белгиланган топшириқларни шараф билан бажариб қўйдилар. Бу ишларда коммунистларимиз авангардлик қилмоқдалар.

— Бўлимимиз қўзи олишда ҳам, маҳсулот етиштиришда ҳам, озуқа жамғаришда ҳам байроқдорлик қилиб келяпти, — деди бўлим бошқарувчиси, Октябрь Революцияси ордени кавалери Б. Шарипов. — Лекин бу билан ҳамма ишимиз жойида экан деб мағрурланиб кетмаслигимиз керак. Биз ютуқларни тағин ҳам кўпайтиришга ёрдам берадиган резервларни қидириб топиб, ишга солмоғимиз лозим.

Айни пайтда чорвачилик самарадорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш борасида ҳали талай камчиликлар, ҳал этилиши зарур бўлган муаммолар борлиги ҳисобот-сайлов йиғилишида алоҳида таъкидланди. Сўзга чиққан совхоз бош зоотехниги Р. Муқимов, 4-ферма мудири Ҳ. Селимбоев, бош чўпон И. Саидов, совхоз директори А. Ғуломов ва бошқа коммунистлар наслдор қўйлар бош сонини кўпайтириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш йўлида мавжуд резерв ҳамда имкониятлардан ҳали кенг фойдаланилмаётганига эътиборни қаратдилар.

Йиғилишда коммунистларни, барча чўпон-чўлиқларни, ишчиларни сиёсий ва иқтисодий билим асослари билан қуроллантириш ишида изчиллик етишмаётгани, партия, комсомол ўқуви, иқтисодий таълим мактаблари машғулотларининг савиясини янада кўтариш лозимлиги тилга олинди. Бу камчиликларни бартараф этишга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқиш зарурлиги уқтирилди.

Олдинда амалга оширилиши лозим бўлган катта вазифалар турибди. Совхоз коммунистлари қўйлар туёғини тағин ҳам кўпайтириб, гўшт, жун, қоракўл тери етиштиришни кескин ошириш юзасидан юксак марраларни белгилаб олишди.

Ҳисобот-сайлов йиғилиши кенгайтирилган қарор қабул қилди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

СИЁСИЙ-ТАРБИЯВИЙ ИШЛАР

ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТ

Жиззах район хўжаликларида меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий, тарбиявий ишларни кенг кўламда амалга ошириш, ҳар бир механизатор, теримчига қулай шарт-шароит яратиш, дала шийпонларини пахтакорларнинг иккинчи уйига айлантиришга алоҳида аҳамият беришяпти.

Ленин орденли «Москва» колхозида (партия ташкилотининг секретари Т. Нуриддинов) меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ва ташкилий ишлар намунали йўлга қўйилган.

Айни пайтда район пахтакорлари ўртасида 526 агитатор, 35 сиёсий докладчи, «Билим» жамиятининг 736 аъзоси самарали иш олиб бормоқда. Жумладан, А. Азимов, О. Қобилов, К. Ҳамроқулов, У. Мамадалиев каби ўнлаб агитатор ва лекторлар пахтакорлар ўртасида қизиқарли суҳбатлар ўтказишяпти.

Дала шийпонларида газета ва журналларнинг янги сонларини учратиш мумкин. Бу ерларда радио, телевизор ишлаб турибди. Ёшларнинг шахмат ва шашка ўйнаши учун барча шароитлар яратилган. Колхозчи ва ишчилар учун қисқа муддатли дам олиш хоналари, иссиқ овқатлар ташкил этилган. Ҳамма хўжаликларда бундай имкониятларнинг яратилиши меҳнаткашларни янгидан-янги меҳнат зафарлари сари илҳомлантирмоқда.

М. АЛИҚУЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг аъзоси.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ХУШХАБАР ТАРҚАТУВЧИ

Яхшибой Ҳотамқулов ўттиз йилдан бери почтальонлик касбини ардоқлаб келади. Шу йиллар ичида Гулистон районидаги «Октябрь» колхозининг «Зарбдор» участкаси меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатиб, обрў-эътибор топди.

Улуғ Ватан урушида бир қўлидан ажралган Я. Ҳотамқулов 1949 йили Мирзачўлга биринчилар қатори кўчиб келди. Алоқа хизматига ишга кирди. Шундан буён эл хизматида.

Яхшибой ака ҳар куни эрта тонгда хонадонларга хушхабар тарқатади. Хушмуомала, меҳнатсевар алоқачи Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига, пенсионерларга, кўп болали оналарга катта ҳурмат-эҳтиром билан хизмат кўрсатаётир. Пенсионерларнинг пулларини ўз вақтида етказиб бермоқда. Колхозчиларга уйларида алоқа хизмати кўрсатишни ҳам ташкил этган. Нуроний отахон-онахонлар жойларга телеграммалар, буюртма хатлар юбормоқчи бўлишса уйма-уй юриб, уларни қабул қилиб олади.

Тажрибали, илғор почтальоннинг 1979 йилги социалистик мажбуриятларига кўз ташласангиз, йил давомида маблағлар жамғариш планини муддатидан илгари бажариш, хизмат кўрсатиш маданиятини янада юксалтириш, 200 кишини 1980 йилги газета-журналларга ёздириш, обунани уюшқоқлик билан ўтказиш каби қатор ибратли ишлар ёзилганини ўқийсиз.

Яхшибой Ҳотамқулов Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган алоқачи, меҳнат ветерани медалининг нишондори, социалистик мусобақа ғолибидир.

Р. МЕЛИБОЕВ.
Сирдарё области.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БИР БЕШ ЙИЛЛИКДА — УЧ БЕШ ЙИЛЛИК

Комбинатда ишлай бошлаганимга ўн йил бўляпти. Ҳар бир йилнинг ўз тарихи, жасоратга тўла солномаси бор. Бу даврда корхонамизда ҳам катта ўзгаришлар бўлди. Янги цехлар, поток линиялар ва қувватлар ишга туширилди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми деярли икки баравар ортди. Сержило атлас, бекасамларнинг янги хилларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бу ғоят мураккаб, сермеҳнат ишларни механизациялаш йўлга қўйила бошланди. Коммунистик партия, Совет давлатининг кенг халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш тўғрисидаги ғамхўрлиги туфайли ана шундай муваффақиятларга эришилмоқда.

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа меҳнат унумдорлигини кўтариш, маҳсулот сифатини яхшилашга бараъкали таъсир кўрсатмоқда. Беш йилликнинг ўтган даврида тажрибали ва тадбиркор аврибанд тўқувчилар, бўёқчилар сафига билимдон, ўз ишининг моҳирлари бўлмиш ёшлар келиб қўшилди. Биз бугунги кунда ака-ука Содиқжон ва Собиржон Икромовлар, Ленин ордени кавалери Ҳайрихон Каримова, Иброҳимжон Усмонов, ВЛКСМ XVIII съезди делегати Дилбар Баҳодирова каби ишлаб чиқариш машъаллари ҳамда новаторлари билан ҳақли равишда фахрланамиз. Улар меҳнатда, ахлоқ-одобда, жамоат ишларида бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Комбинатимизда иш жойларидаги мавжуд резервларни излаб топиб, беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш ҳаракати кенг авж олиб кетди. «Беш йилликни зарбдорларча якунлаймиз!», «Бир беш йилликда ўн йиллик топшириқни бажарайлик!» деган жанговар шиорлар ҳар бир ишчи, хизматчининг кундалик ҳаёт нормасига айланиб қолди. Жумладан, мен ишлаётган 5-цех коллективи ҳам бу анъанавий ҳаракатда актив қатнашмоқда. Бу ердаги 150 дан ортиқ ишчининг ҳар бири зиммасига оширилган социалистик мажбуриятлар олиб, тиғиз зонада ишлаш, дастгоҳлар қувватидан самарали фойдаланишга интилаётгани қувончлидир.

Бизнинг цехимиз — комбинатимиздаги кенжа коллективлардан бири. Ўтган йили бу ерда «АТ — 100 — 5М», «АТ — 120 — 5М» маркали серунум автомат дастгоҳлар монтаж қилинди. Мазкур ақлли машиналарнинг хосияти шундаки, улар арқоқни автоматик равишда алмаштиради, ип узилгудек бўлса дарҳол тўхтайди. Буларнинг ҳаммаси бекасам тўқиш суръатини бир ярим баравар оширишга, маҳсулот сифатини кўтаришга ёрдам бермоқда. Бугунги кунда ишлаб чиқарилаётган бекасамларга янгилик белгиси берилди. Комбинатимиздаги ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг салкам 90 проценти беш қиррали давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Бундан буён ҳам аҳолининг ўсиб бораётган талабларини ҳисобга олиб, юқори сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан кўпайтираверамиз.

Кўпчилик новатор ишчилар қатори мен ҳам илғор тажрибаларни кунт, сабот ва матонат билан ўрганиб боряпман. Тиғиз график ҳамда кенгайтирилган иш зоналарида меҳнат қилишни ўзлаштирмоқдаман. Илгари иккита дастгоҳда ишлаб, ҳар сменада 58 метр ўрнига 75—80 метр сифатли бекасам ишлаб чиқарган бўлсам, ҳозирги кунда бир йўла 6 та дастгоҳда ишлаётирман. Ишга барвақт келиб, дастгоҳларимнинг покиза, бежиримлигини кўздан кечираман. Ҳар бир деталини урчуқ, арқоқ, ғалтаклар созлигига ишонч ҳосил қиламан. Буларни баъзи бир ҳамкасбларимиз «майда-чуйда» ишлар-ку, деб яхши эътибор беришмайди. Аслида меҳнат унумининг кўтарилиши ана шу майда нарсаларга, сифатни яхшилаш ишчининг зийрак ва аниқ ҳаракатларига боғлиқ эканлигини унутмаслик лозим.

Мен шахсий беш йиллик планимни 1977 йили — СССР янги Конституцияси қабул қилинган кунларда бажарган эдим. Меҳнат муваффақиятларимни янада кўпайтириш — бир беш йилликда уч беш йиллик топшириғини бажаришга ҳаракат қилмоқдаман. СССР Конституцияси қабул қилинган куннинг икки йиллиги арафасида ўн биринчи беш йиллик шахсий топшириғимни ҳам удаладим. Ҳозирги кунларда 1987 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдаман.

Комбинатимизда вақтдан ўзиб ишлаётган новатор ишчилар оз эмас. Масалан, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Аҳаджон Тошбоев 1986 йил ҳисобига, Олимжон Дадабоев 1985 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётганлигини қувонч билан қайд этиш керак. Умуман, корхонамизда ҳозир 100 га яқин ишчи ўн биринчи беш йиллик, 5 киши эса ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётир. Бу — айтишга осон. Лекин кунларни тунларга улаб, сабр-бардош билан самарали меҳнат қилиш, ҳар бир минутни қадрлаб социалистик мусобақада байроқдорлик қилгандагина ана шундай ютуқларга эришмоқ мумкин.

КПСС XXV съездининг тарихий ҳужжатларида «Мусобақадошларнинг куч-ғайратлари ўнинчи беш йиллик вазифаларини муттасил ошириб бажаришга, камроқ чиқим қилиб, кўпроқ ва яхшироқ маҳсулот ишлаб чиқаришга қаратилган. Социалистик мусобақада бир-биридан ўзиб ишлаш, меҳнат соҳасидаги чинакам беллашишнинг ижодий руҳини қарор топтириш зарур», — деб уқтириб ўтилади. Партиямизнинг бу илҳомбахш кўрсатмалари, йўл-йўриқлари биздан юксак ижодий меҳнат кўтаринкилиги, ғоят самарали меҳнат билан социалистик мусобақа байроғини янада маҳкамроқ тутишимизни ва шу тариқа беш йиллик топшириқларининг ҳамма жойда, барча коллективларда барвақт бажарилишини таъминлашни [illegible] этади.

Абдусаттор ИНОМОВ,
КПСС XXV съезди номидаги Наманган атлас газламалар комбинати ишчиси.

Фарғона кимёвий толалар заводининг биринчи навбати бундан ўн йил илгари ишга тушган. Сўнгра корхонанинг 2, 3, ва 4-навбати қурилиб, фойдаланишга топширилди. Завод турдош корхоналар ўртасида мамлакатимизда энг йирик бўлиб қолди. Бу ердан 50 дан зиёд корхонага маҳсулот жўнатилмоқда.

Корхонада ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа авж олиб кетган. Ишчиларнинг кўпчилиги шахсий беш йиллик планларини доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги арафасида бажаришни мақсад қилиб қўйишган. Бунда комсомол-ёшлар бригадалари айниқса ўрнак кўрсатишмоқда. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдорлари С. Рогова ва Р. Холмирзаева тола сифатини кўздан кечиришмоқда.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

ЖУРНАЛИСТЛАР ТАЖРИБА АЛМАШМОҚДАЛАР

Бутуниттифоқ илмий-техника ва ишлаб чиқариш нашрлари журналистларининг бир группаси Ўзбекистон илмий-техника жамияти республика Советининг таклифига биноан Тошкентга келди. Меҳмонлар орасида «Тракторы и сельскохозяйственные машины», «Текстильная промышленность», «Сталь», «Советская геология», «Химия и жизнь», «Газовая промышленность» ва бошқа журналларнинг ходимлари бор.

Тошкент Техника уйида уларнинг республика газета-журналлари журналистлари билан учрашуви бўлиб ўтди. Қаламкаш ҳамкасблар фан-техника ютуқларини матбуотда пропаганда қилиш, меҳнаткашларнинг илмий-техник ижодкорлиги самарадорлигини ошириш масалалари юзасидан тажриба алмашдилар.

Меҳмонлар Ўзбекистонда бир неча кун бўладилар. Улар корхоналарга ва қурилишларга борадилар, илмий-тадқиқот институтларида бўладилар, архитектура ёдгорликлари ва Самарқанддаги янги қурилиш районлари билан танишадилар.

«КОСМОС-1141» ПАРВОЗДА

ТАСС ахбороти

1979 йил 16 октябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-1141» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИ ВА РЕСПУБЛИКА РАДИОСИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

ТОЛЛИМАРЖОН МЎЪЖИЗАСИ

Асрлар оша лаб ялаб ётган Қарши даштида бир мўъжиза яратиляпти. Уни катта ифтихор билан Толлимаржон дейдилар. Толлимаржонда барпо қилинаётган сув омбори Қарши даштини инсонга хизмат қилдириш, чўлни обод этиш, яшнатиш, экономикани юксалтиришга хизмат қила бошлади.

Свердловск шаҳридаги «Уралэлектротяжмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. Л. Лившиц билан Толлимаржон сув омборига хизмат кўрсатадиган 7-насос станцияси қурилиши объектида учрашдик. Катта мутахассиснинг бу ерларга сафари хусусида қизиққанимизда, у шуни таъкидладики, Қарши даштининг ўзлаштирилиши — ҳамманинг иши. Бу иш билан машинасозлар ҳам шуғулланмоқдалар. Насос станцияси қурилишининг аҳволи билан танишган меҳмон ускуналарни тезроқ етказиб бериш аҳдида эканлигини таъкидлади.

Дарҳақиқат, Қарши даштини ўзлаштириш ишига бутун мамлакат ҳисса қўшмоқда. Насос агрегатларини Урал машинасозлари, электр двигателларини Свердловск ишчилари, цементни Новокузнецк азаматлари, Чимкентдаги ишчи бригадалари етказиб бермоқдалар.

Келажакда Қарши даштида мамлакатимизда энг йирик пахтачилик районы барпо қилинади. Бугунги кураш, бугунги ғайрат-шижоат шунга қаратилган. Қимматбаҳо ингичка толали пахта етиштириладиган улкан пахтачилик зонаси яратишда Толлимаржон сув омбори жамғариб берадиган обиҳаёт ҳал қилувчи роль ўйнайди. Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Каршистрой» территориал бошқармасига қарашли «Гидрострой» трести коллективи сув омборини тез суръатлар билан бунёд этяпти. Сунъий денгизнинг 400 миллион куб метр сув тўплаш қувватига эга бўлган дастлабки навбати объектлари ўтган йили қуриб тамомланди. Сув иншоотининг иккинчи навбати объектларида иш қизғин бораётир. Ана шу иншоот тўла қуриб тамомлангач, ўз сийнасида 1 миллиард 500 минг куб метрдан ортиқ сув тўплайдиган бўлади.

Чўлқуварлар вужудга келтираётган Толлимаржон мўъжизаси чўлда йилига 1 миллион 300 минг тонна пахта етиштиришнинг кафилини олади. Ана шу обиҳаёт ёрдамида чўл яшнаб кетади, қатор янги посёлкалар ва навқирон шаҳарчалар барпо

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАР — НАЗОРАТДА

қилиниб, пахтачиликдан ташқари кўпдан-кўп бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш учун улкан имкониятлар вужудга келади. Ана шу истиқбол режалари тўғрисида суҳбатлашиб ўтирганимизда, сув омбори қурилишининг бош пудратчиси — «Гидрострой» трестининг бошқарувчиси О. Суяров бундай деди:

— Бу ерларни энди Баҳористон демоқдалар. Қурувчи ва монтажчиларимиз ҳозирнинг ўзидаёқ катта ҳажмдаги ишларни бажариб қўйдилар. 22 километр узунликдаги айланма канал қуриб битказилди. Биринчи тўғон объектидаги майдонда 30 миллион куб метр тупроқ ишлари бажарилди. 250 минг куб метр бетон ётқизилди. Иккинчи тўғон барпо қилинаётган жойда сув чиқариш иншооти билан бирга қатор объектлар ҳам фойдаланишга топширилди. Бу ерда 1 миллион куб метр тупроқ ва 700 минг куб метр бетонлаш ишлари адо этилди.

Сув омборини бунёд этишда ҳозир долзарб паллага кирилди. 7-насос станцияси қурилиши майдонида жадал кураш боряпти. 86 минг куб метр бетонлаш ишлари бажарилиши керак. Металл конструкцияларнинг ўзидан 2300 тонна монтаж қилинади. Станцияда тўққиз агрегат бўлиб, уларнинг иккитаси секундига 10 куб метрдан, қолган 7 таси 25 куб метрдан сув ўтказиш қувватига эга. Бу станциянинг бошқа шундай иншоотлардан фарқи шундаки, сувни 28 метр юқорига — 9 қаватли уй баландлиги даражасига кўтариб бера олади.

Гидротехника иншооти бунёдкорлари чўл бағрида шундай объектларни барпо қилдиларки, бу ишларда турли касбдаги кўплаб азаматлар намуна кўрсатмоқдалар. Бульдозерчи Тўхтамурод Қўлдошев ва унинг ҳамкасби Михаил Осовский механизаторларга хос шижоат билан ишламоқдалар. Ҳозир улар ўнинчи беш йиллик шахсий нормаларини адо этиб қўйдилар. Бир қанча коллективлар доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига юксак мажбуриятлар олиб, зарбдор суръатлар билан меҳнат қилмоқдалар. Улар орасида Абдураим Ҳасанов, Николай Правилов, Гаджи Али Мусаев ўртоқлар бошқараётган комплекс бригадаларининг азаматлари ҳам бор. Бу бригадалар коллективлари шу кунларда 1980 йилнинг охирги ойлари ҳисобига ишламоқдалар. Трестнинг бутун коллективи куни кеча доҳий туғилган куннинг 110 йиллиги арафасида ўнинчи беш йиллик топшириқларини адо этиш юзасидан катта мажбурият олиб, шунга яраша баракали меҳнат қилмоқда.

Сув омборини бунёд қилишда чўлқуварларнинг кўплаб коллективлари «Гидрострой» трестига катта мадад кўрсатмоқдалар. Бош пудратчи ва ёрдамчи пудратчиларнинг аҳил ва иноқ ишлаши катта муваффақиятларни қўлга киритишга ёрдам бермоқда. Беш йиллик бошлангандан буён ўтган вақт ичида бажарилган қурилиш-монтаж ишлари 94 миллион сўмликни ташкил қилди. 7 минг 100 квадрат-метр майдонда уй-жой бинолари қуриб фойдаланишга топширилди. 1000 гектар янги ер ана шу трест коллективининг фидокорона меҳнати туфайли ўзлаштирилди. Бунёдкорлар шаҳри — Толлимаржонда алоқа узели, янги мактаб, болалар боғчаси каби маданий-маиший объектлар фойдаланишга топширилди.

Сув учун, чўлда деҳқончиликни кенгайтириш учун ҳали кўп иш қилиниши керак. Қашқадарёнинг ғарби-шимолий зонасида минглаб гектар бўз ерларнинг ўзлаштирилиши, янги экинзорлар вужудга келтирилиши учун сув муаммосини тезда ҳал қилиш талаб этилади. Сув омбори қурилишининг бугунги суръати келгуси йилда деҳқонлар кўзда тутган режани рўёбга чиқариш талаблари даражасида деб бўлмайди. Ўнинчи беш йиллик охиригача чўлдан қўшимча 21 минг гектар ер ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалиги оборотига киритилиши лозим. Бунинг учун сув омборида ғўза парвариши бошлангунга қадар 600 миллион куб метр обиҳаёт жамғарилиши талаб қилинади.

Бу вазифани ҳал қилиш учун сув омборининг 7-насос станциясидаги қурилиш-монтаж ишлари кўламини кенгайтириш керак. Шунингдек, сув омборида кўпроқ сув тўплашга имкон берадиган тадбирларни кўриш зарур. Иншоотнинг қирғоғидаги дамбалаш ишлари янада жадаллаштирилиши, бетонлашдаги қолоқликка барҳам берилиши шу куннинг энг муҳим вазифаларидан ҳисобланади.

«Гидрострой» тресты ва унга ҳамкорлик қилаётган пудратчи ташкилотлар ишини бундан ҳам яхшилаш мумкин. Аммо, айрим масалалар ишчанлик вазиятида ҳал қилинмаётганлиги оқибатида сув масаласини бартараф этишда, бетонлаш ишларини жадаллаштиришда, тупроқ ишларини тезлаштиришда қийинчиликлар туғилмоқда.

Трест бошқарувчиси О. Суяровнинг ва бошқа мутахассисларнинг далолат беришича, таъминотда ва автотранспорт билан таъминлашда катта узилишларга йўл қўйилмоқда. Цемент етказиб беришдаги узилишларга барҳам берилмас экан, чўлқуварлар олдидаги ваъдани тўла-тўкис бажариб бўлмайди. Биз 7-насос станцияси иншоотида бажариб қўйилган ишлар миқёсидан мамнун бўлдик. Бироқ, бетончиларга тайёрлаб қўйилган иш фронтининг муаллақлигидан афсусландик. Тегишли касб эгалари 2 минг куб метр бетон қуйишга имкон берадиган майдонларни тайёрлаб, ҳатто арматураларни ётқизиб монтажлаб қўйишди-ю, уларга бетон ётқизиш учун цемент етказиб берилмаяпти. «Ўзглавснаб»даги мутасадди ўртоқлар бунга нима дер эканлар? Қурилиш ишларини олиб бориш учун энг қулай об-ҳаво шароитлари бой берилаётган шу кунларда цемент масаласи билан жиддий шуғулланиш керак.

Бу ердаги ишларни жадаллаштиришда Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигидаги раҳбар ўртоқларнинг ҳам амалий ёрдамларига катта муҳтожлик сезилмоқда. Министрликка қарашли автотранспорт корхоналари тупроқ ташиш ишларига кўпроқ машина ажратишлари, бу билан қурувчиларга ҳақиқий мадад кўрсатишлари мутлақо зарур. Бир рақамнинг маъносини таҳлил қилиб кўрайлик: бир йилда 6 миллион тонна тупроқ ташилиб, сув омборининг қирғоғига ётқизилиши юзасидан шартнома тузилган бўлса ҳам, икки орадаги бу ишда ҳамкорлик кучайтирилмаган. Бунинг учун лоақал 6 миллион ўрнига эндигина 3 миллион 700 минг куб метргина тупроқ ташиб келтирилди, холос. Йил тугаб бормоқда. Қолган ойлар ичида 2 миллион 300 минг куб метр тупроқ ташиш ишларини объектга ажратилаётган ҳозирги автотранспортларнинг ёрдамида улгуриб бўлармикан? Бунда Автомобиль транспорти министрлиги раҳбарлари яқиндан ёрдам кўрсатишларига қурувчилар ҳамон умид боғламоқдалар.

Қарши даштини ўзлаштиришдаги бажарилган ишлар қанча кўп бўлмасин, ҳал қилинмаган муаммолар ҳам борки, уларни қанчалик тез бартараф этсак, партия ва ҳукуматимиз қўяётган ғоят улкан вазифалар шунчалик муваффақиятли адо этилади.

М. САИДОВ,
Ўзбекистон радиосининг махсус мухбири.
Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЛАУРЕАТЛАР, МУКОФОТ МУБОРАК

16 октябрь куни Тошкентда СССР Министрлар Советининг 1979 йилги мукофотларини топшириш маросими бўлди. Тошкент чинни заводи, СССР Госстройининг «Узгипротяжпром»и, «Ташпромстрой» трестининг бир группа ходимларига дипломлар ва кўкракка тақиладиган нишонлар тантанали вазиятда топширилди. Улар чинни заводини реконструкция қилганликлари учун шу мукофотга сазовор бўлган эдилар. Шунингдек, «Энергосетьпроект» институти Ўрта Осиё бўлимининг бир группа ходимларига ҳам диплом ва нишонлар топширилди. Улар Тўхтағул ГЭСи — Андижон подстанцияси 500 киловольт кучланишли баланд тоғ электр линиясини лойиҳалаганликлари ва қурганликлари учун шу мукофотни олдилар.

Республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев ўрнак кўрсатган ўртоқларни самимий қутлади, уларга сиҳат-саломатлик, ишларида янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

(ЎзТАГ)

ПЛАНЕТА ЁШЛАРИ ВА БОЛАЛАР АДАБИЁТИ

16 октябрь куни Москвада очилган болалар ва ёшлар ёзувчиларининг иккинчи халқаро учрашувида болалар ва ёшлар китобларининг ёш авлод маънавий дунёсини шакллантиришдаги роли муҳокама қилинмоқда.

Учрашув ишида барча қитъалар адабиётининг тараққийпарвар намояндалари, интернационал ташкилотлар — болалар ва ёшлар адабиёти халқаро кенгашининг, болалар адабиётини ўрганувчи халқаро жамиятнинг ва бошқа ташкилотларнинг вакиллари қатнашмоқда. Программа чет эллик меҳмонларнинг совет санъати намояндалари билан учрашувларини, мактаблар ва техника билим юртлари, пионерлар саройлари, болалар китоб уйлари, газета, журнал ва нашриётларнинг редакцияларига боришини ўз ичига олади. Адабий анжуман қатнашчилари ўз ҳамкасблари — Ленинград, Боку, Таллин ёзувчилари ҳузурида бўладилар.

— Халқаро болалар йилига бағишланган ҳозирги учрашувга «Планета ёшлари ва болалар адабиёти» мавзу қилиб олинган, — деди ўз докладида СССР Ёзувчилар союзи болалар ва ёшлар адабиёти кенгашининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Михалков. — Бу йил биз, ёзувчилар сўз усталарининг ёш китобхонлар олдидаги масъулиятимиз тўғрисида яна бир карра ўйлаб кўришимизни тақозо этади. Болалар ва ёшлар китоблари халқаро кескинликни юмшатиш, ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашда янада самарали кўмакчи бўлиб қолмоғи керак.

Мунозаранинг биринчи кунида Х. К. Андерсен номидаги мукофотларни берувчи халқаро жюри президенти Д. Ролл (ЧССР), анголалик шоир ва публицист Р. Давид, рус адабиёти ва совет адабиётининг таниқли таржимони, ёзувчи М. Мортон хоним (АҚШ) ва бошқа адиблар қатнашдилар. Улар уруш, зўравонлик, ирқий камситиш ва ҳуқуқсизликни тарғиб этувчи китобларнинг манфур таъсиридан ёш китобхонни ҳимоя қилиш зарурлиги тўғрисида гапирдилар.

(ТАСС).

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Қишлоқ хўжалигини ҳар томонлама ривожлантириш учун курашингиз! Уни комплекс механизациялаш ва химиялаш, ерларни мелиорациялаш суръатларини жадаллаштирингиз, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялашни ривожлантирингиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

БУХОРО ОБЛАСТИ. Вобкент районидаги Ильич 100 йиллиги номли колхозда пахта йиғим-терими уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Бу ишда хўжалик механизаторлари алоҳида ўрнак кўрсатишяпти. Суратларда: колхоз далаларида машина терими пайти ҳамда хўжаликнинг мавсумда 300 тонна пахта териб беришга аҳд қилган пешқадам механизатори Омон Ғозиев.

А. Тўраев фотолари.

ЮКСАК МАРРАНИ КЎЗЛАБ

Қашқадарё областининг Нишон районидаги «Самарқанд» совхози заршунослари давлатга 3 минг 600 тонна пахта топшириб, йиллик пахта тайёрлаш планини барвақт бажарган эдилар. Ҳозир қўриқ хўжалик пахтакорлари социалистик мажбуриятни ҳам тезроқ уддалаш учун йиғим-теримни уюшқоқлик илан олиб бормоқдалар. Далаларда мавжуд 54 та терим машинаси юксак унум билан ишлатилмоқда.

Хўжаликнинг Расул Қулматов, Жаббор Шукуров, Хўжамурод Норматов ўртоқлар бошқарувчилик қилаётган бўлимлари ва Болта Норов, Шерна Аллаев, Неъмат Қулматовлар бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаларида йиғим-терим кундан кун кучайтирилмоқда. Мазкур коллективлар бир грамм ҳам ҳосилни ёғин-сочинда қолдирмасдан саранжомлаб олиш мақсадида техника ва қўл меҳнатидан унумли фойдаланиб, кунига йиллик планнинг 3,5—4 проценти миқдорида пахта тайёрлашаётир.

Қўриқда ташкил топган бу совхозда иккинчи йили деҳқончилик қилиняпти. Шунга қарамай 60 центнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда. Бундай илғор коллективлардан Иззат Қорахонов, Чори Аҳмедов, Субон Қаҳҳоров, Ўрол Омонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар аъзолари ҳозиргача ҳар гектар майдондан 40 центнердан жавоҳир териб олишди. Шунингдек, Дилмурод Қулмуродов, Қурбон Норов, Абдуғаффор Назаров, Норбой Даминов бошлиқ бригадалар миришкорлари ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга етказишмоқчи.

Бу йилги мавсумда 350—400 тоннадан «оқ олтин» теришга бел боғлаган Жума Аллаев, Бобомурод Тилаков, Санобар Ваҳобжонова, Ҳамро Норов, Ўрол Болтаев каби машъал механизаторлар йиғим-теримда алоҳида жонбозлик кўрсатишяпти. Уларнинг ҳар бири шу кунгача ўзларига бириктилган «зангори кема»лар бункеридан эл хирмонига 180—200 тоннадан «оқ олтин» тўкди.

Хўжалик пахтазорларида ҳосилнинг чўғи баланд. Эндигина иккинчи терим бошланди. Ўнинчи беш йилликнинг зарбдор тўртинчи йилида ялпи хирмонни 7 минг тоннага етказишга қарор қилган азамат чўлқуварлар терим суръатини бир дақиқа ҳам бўшаштирмаяптилар.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АМАЛИЙ ЖАВОБ

Хоразм области деҳқонлари Улуғ Октябрнинг 62 йиллигини меҳнат зафарлари билан нишонлаш учун социалистик мусобақани авж олдириб, қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Ҳозиргача эл дастурхонига 27 минг тоннадан ортиқ сабзавот етказиб берилди ва йиллик план анча ошириб бажарилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 2110 тонна кўпдир.

Область полизчилари ҳам зарбдор йилда белгиланган планни ортиғи билан адо этдилар. Қабул пунктларига 34,5 минг тонна ширин-шакар қовун-тарвуз топширилди. Сабзавотчилар ва полизчилар КПСС Марказий Комитети Октябрь Чақириқларига жавобан планга қўшимча маҳсулот тайёрлаш ва мўл-кўлчилик яратишга кўпроқ ҳисса қўшиш учун курашмоқдалар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БОЛГАРИЯГА МАРҲАМАТ!

Гуллар диёри — Болгария Халқ Республикасида туризм, хусусан чет эл туризми тобора ривожланиб боряпти. Бу ерда меҳнаткашлар ва чет эллик меҳмонларнинг ҳордиқ чиқаришини янада яхшилаш борасида кўплаб тадбирлар амалга оширилаётир.

Болгария Халқ Республикаси ҳукумати дам олиш зоналарини қулай ва шинам меҳмонхоналар, квартиралар, кемпинглар билан таъминлашга, уларда барча шарт-шароитни вужудга келтиришга кўплаб маблағ сарфлаяпти.

Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг ҳам дўст мамлакат оромгоҳларида ҳордиқ чиқаришлари ва саёҳатлари тобора кенгайиб боряпти.

Пойтахтимиздаги Санъат саройининг кўргазмалар залида «Болгария Халқ Республикаси — туризм мамлакати, дўстлар мамлакати» мавзуида туристик кўргазманинг очилишига бағишлаб матбуот конференцияси бўлди. Болгария Халқ Республикаси туризм бўйича давлат комитетининг Совет Иттифоқидаги бош вакили Ж. Стайков Болгария туризми ва унинг истиқболлари ҳақида сўзлаб берди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Чет эл туризми бўйича бошқарма бошлиғи Н. Ҳ. Ҳикматуллаев ривожланиб бораётган болгар — совет дўстлиги ҳақида гапирди.

ПАХТАЗОР ИЛҲОМЛАРИ

ОЛТИН ТОҒИН ЯРАТИБСИЗ...

Пахтакорим, «Меҳнаткашим», деб сени мақтолмасам —
Ғўр қизингни «билимсиз» деб койима, дарё бағир!
Сен яратган «олтин тоқ»ка чиқиб атрофига боқсам —
Ватанимда ким ҳам текин даврон сурмоқда, ахир

Одамлар кон қидирмоқда она ер бағрин қазиб,
Сен «оқ олтин» яратай деб ерга мола босар чоғ.
Қаҳратонда муз қоплаган баҳордан тўрда сузиб
Элни боққан балиқчини кўрмаслик ахир, гуноҳ.

Тун. Далада бункер ичра сен бир киприк қоққан чоғ,
Кўрдим: ишчи киприк қоқмай пахтанг тойлаётганини.
Олимларни кўрдим: тилло запасини қайси тоғ
Кўзимиздан яширди деб тоғ айланаётганини.

Бир Ватан, бир мақсад учун минг, миллионлар тер тўкар,
Топган бир гул, тополмаган бир бош пиёз дегандай,
Ҳамма меҳнат ҳам баробар демасман, аммо, жигар,
Одам қадри кўринаркан кўпга назар солганда.

Боқсам, олтин қидириб сен юртлар оша кезмабсан,
Силжимабсан тандирингнинг кафтида тутган ердан.
Табиатда тайёрини ишлаб, қазиб, кесмабсан,
Олтин тоғин яратибсан қуёшни қориб терга.

Пахтакорсан! — Ўз қўлида ўз ризқин яратувчи!
Қолган барча ўхшатишлар, барча мақтов сўздан кеч!
Сен — маъдансан, ўз ҳаётин мисқоллаб ушатувчи,
«Олтин қўл» деб эъзозлади сени Леонид Ильич!

Мукаррама МУРОДОВА.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАЛҚАРО СЕМИНАР

17 октябрда Москвада Жаҳон Тинчлик Кенгашининг ташаббуси билан «Қуролсизланиш ва атроф муҳит» мавзуида халқаро семинар очилди. Семинар ишида 23 мамлакатдан келган олимлар ва жамоат арбоблари, шунингдек, БМТ вакиллари, БМТнинг атроф муҳит масалалари программаси, атом энергияси халқаро агентлигининг, бошқа халқаро ташкилотларнинг вакиллари қатнашмоқдалар. Улар қуролланиш пойгасига қарши кураш мақсадида атроф муҳитни муҳофаза қилиш тўғрисида, жаҳон миқёсида экология проблемаларини ҳал этишда халқаро ҳамкорлик тўғрисида уч кун давомида фикрлашиб оладилар.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг вице-президенти, Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг раиси академик Е. К. Федоров семинарни оча туриб, халқаро муносабатларни тинч-тотув яшаш ва ҳамкорлик қилиш принциплари, қуролланиш пойгасини тўхтатиш асосида тубдан қайта қуриш атроф муҳитни сақлаб қолиш проблемасини муваффақиятли ҳал этишнинг зарур шарти эканлигини таъкидлади.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ЕУХАРЕСТ. 15 минг тонна ҳажмдаги қуруқ юк ташувчи «Ойтуз» ва юк ташувчи йирик «Фундени» кемалари Галац шаҳридаги кемасозлик корхонасида белгиланган муддатдан илгари қурилиб сувга туширилди. Галац кемасозлари бу муваффақиятларини Руминия Компартиясининг XII съездига бағишладилар.

✦ НИКОЗИЯ.

Кипр пойтахти Никозияда меҳнаткаш хотин-қизлар проблемаларига бағишланган IV жаҳон касаба союзлари конференцияси очилди. Конференция ишида жаҳондаги қарийб 80 мамлакатнинг, шу жумладан Совет Иттифоқининг намояндалари, шунингдек турли халқаро ташкилотларнинг вакиллари қатнашмоқдалар.

Конференция капиталистик, социалистик мамлакатлар ва ривожланаётган мамлакатларнинг меҳнаткаш хотин-қизлари аҳволини муҳокама қилди. Анжуман аёллар тенгсизлигининг барча формаларини тугатиш учун, уларнинг ажралмас ҳуқуқлари ва манфаатларини таъминлаш учун касаба союзларининг ва халқаро жамоатчиликнинг кураши вазифаларини белгилайди. Конференция ишида кескинликни юмшатиш, тинчлик ва қуролсизланиш учун курашда касаба союзлари ҳамда демократик хотин-қизлар ҳаракатининг ролига алоҳида эътибор берилади.

(ТАСС).

Ж. Картернинг нутқи хусусида

АҚШ президенти Ж. Картер ҳақиқатда сайлов кампаниясини бошлаб, Чикаго яқинидаги жойда сўзлаган нутқида асосан Куба ҳукумати ўтказаётган сиёсатни сохталаштириб кўрсатишга уринди. АҚШ Куба халқига нисбатан душманлик қилмоқчи эмас, деб даъво қилди президент. Аммо кубаликларнинг ўз уйида ва бошқа мамлакатларга нисбатан гутаётган сиёсати «Қўшма Штатларнинг шу мамлакатни расмий равишда тан олишини» жуда қийинлаштиради ва бундан ташқари Куба «тўла-тўкис Совет Иттифоқига итоат қилмоқда» деди у.

Бу даъволарнинг бемаънилиги шу қадар равшанки, сиёсий арбоб бундай деб даъво қила олишига тушуниш қийин. Куба мустақил, суверен давлатдир, унинг қонуний равишда сайланган ҳукумати бутун дунёда эътироф қилинган.

Куба республикасига тўсқинлик қилишга кимлар уринаётганлиги яхши маълум. Мана, ўн тўққиз йилдирки, АҚШ Кубани иқтисодий қамал қилиб турибди, Куба халқининг хоҳиш-иродасига хилоф равишда унинг территориясидаги Гуантанамо районида ўзининг ҳарбий базасини сақлаб келмоқда ва ҳозирги вақтда бутун Кариб ҳавзасидаги кескинликни кучайтирмоқда. Суверен давлат территориясига десант туширилганлиги ва бу иғвогарлик Картернинг Чикагода нутқ сўзлаб турган пайтида ўтказилганлиги мана шундан далолат бермайдими, ахир.

Президентнинг даъво қилишича, кубаликлар бошқа мамлакатларнинг территориясида кўп миқдорда қўшин ушлаб турган эмишлар, бу қўшинларнинг «у ерда мутлақо қиладиган иши йўқ», эмиш. Мана шунга асосланиб президент Кубани «Ер юзидаги энг милитарлашган мамлакат» деб атади.

Хўш, Вашингтон бутун дунёда қуролли кучлар ушлаб туришни — 114 мамлакатга салкам ярим миллион солдат юбориб қўйишни ўзи учун нечун мумкин деб ҳисоблайдию, айни вақтда президент бошқа давлатларнинг битимлар асосида ва қонуний ҳукуматларнинг илтимосига биноан шу мамлакатларда озгина ҳарбий ходимлар сақлашини шубҳа остига қўяди, деб АҚШ президентидан сўраш ўринлидир.

Афтидан, бу ёрдам империализмга ва янги мустамлакачиликка қарши қаратилганлиги ҳамда суверен давлатларнинг ўз миллий мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилишига имкон бераётганлиги АҚШдаги баъзи кимсаларга ёқмаяпти.

Шундан кейин президент, Куба суверен мамлакатларнинг ишларига аралашмоқда, деб асоссиз даъво қилди ва Пуэрто-Рикони мисол қилиб келтирди. Айни вақтда у АҚШ Пуэрто-Рикони 51-штат сифатида Қўшма Штатлар составига қўшиш, бошқача қилиб айтганда Пуэрто-Рикони босиб олиш ниятти борлигини айтди. Модомики шундай экан. Пуэрто-Рико халқининг ички ишларига ҳақиқатда ким аралашмоқда — деган саволнинг жавоби равшан.

Президент Кубада «юзлаб ва ҳатто минглаб сиёсий маҳбуслар бор» ва шу аҳвол давом этаверар экан, АҚШ Кубани тан олмайди, деб даъво қилди.

Американинг сиёсий арбоблари кескинликни юмшатишга ва халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга олиб борадиган амалий тадбирлардан бўйин товлашлари керак бўлиб қолган ҳар гал турли мамлакатлардаги «сиёсий маҳбуслар» тўғрисидаги сийқа гапни кўтариб чиқаверадилар. Чамаси, ҳозир ҳам Кубадаги «сиёсий маҳбуслар» деган сафсата шу мақсадга хизмат қилса керак.

Куба Республикасини тан олишга келганда, дунёдаги жуда кўпчилик давлатлар буни эътироф этганлар. Совет Иттифоқи ўз тажрибасидан шуни биладики, Америка империалистларининг доиралари Совет социалистик давлатини кўп йилларгача тан олишни хоҳламай келганлар, аммо бу давлатимизнинг яшаши ва ривожланишига мутлақо таъсир қилган эмас. Эндиликда эса тан олиш ёки тан олмаслик Вашингтоннинг «муруввати»га 30-йиллардагидан кўра ҳам камроқ боғлиқдир.

Президент нутқининг яна бир жиҳати хусусида ҳам гапириб ўтмоқчимиз. Ж. Картер ўз сайловчиларига АҚШнинг ҳарбий бюджетини кўпайтириш зарурлигини айтди, бу эса унинг уч йил муқаддам сайлов арафасида берган ваъдасига мутлақо зиддир.

Ж. Картер АҚШнинг 1980 йилги ҳарбий бюджети кескин кўпайтирилишига тўхталиб, бундай деди: «Мамлакатимизнинг хавфсизлигини гарантиялаш — президент сифатида менинг зиммамда турган энг муҳим масъулиятдир. Бу вазифа бошқа ҳамма нарсадан устун, пулнинг қадрсизланишидан, ишсизликдан, энергетика, қишлоқ хўжалиги муаммоларидан устундир...»

Бироқ АҚШнинг хавфсизлигига ҳеч ким таҳлика солмаётганлиги маълум. Президентнинг бу гапини тингловчилар қўллаб-қувватламаганлиги диққатга сазовордир. Мухбирларнинг хабар қилишларича, айни иқтисодий ва ижтимоий муаммолар хусусида, Америка халқи зиммасига тушган машаққатлар хусусида жуда кўп саволлар берилган.

(ТАСС).

ЭРОН КУРДИСТОНИДАГИ АҲВОЛ

ТЕҲРОН, 17 октябрь. (ТАСС). Эрон Курдистонида курд қўзғолончилари билан ҳукумат қўшинлари ўртасида жанглар давом этмоқда. «Бомдод» газетаси хабар беради: партизанлар Сардаштда, «Ислом революцияси қўриқчилари» штаб-квартирасига ва полиция бошқармасига, шунингдек Маҳободда бир қанча полициячиларнинг уйларига ҳужум қилдилар. Шу икки шаҳарда кун ботиши билан отишмалар бошланмоқда. Зиржир ва Нехесан қишлоқларида қўзғолончилар билан ҳукумат ўртасида қуролли тўқнашувлар бўлиб ўтди. Ўтган кунлар мобайнида қўзғолончилардан 47 киши ўлди. Ҳукумат қўшинларининг талафоти тўғрисида хабар берилмаган.

Эрон Курдистонидаги вазиятни нормаллаштириш тўғрисида ҳукумат вакиллари билан курдларнинг мухторият учун кураш ҳаракати раҳбарлари ўртасида музокаралар бошланди. Бу музокаралар хунрезлик уруши тўхтатилади ва курдлар проблемаси тинч йўл билан ҳал этилади, деган ишонч бағишлайди, деб ёзади шу муносабат билан «Теҳран таймс» газетаси.

Эроннинг Каспий денгизи соҳилларидаги Порт шаҳри Энзелда кескин вазият ҳамон сақланиб қолмоқда. Шаҳардаги магазинлар ва муассасалар ёпилган. Энзелда қўзғолон бошлангандан бери ўтган икки кун ичида 13 киши ўлди ва 35 киши ярадор бўлди.

ТУРКИЯ ҲУКУМАТИ ИСТЕЪФО БЕРДИ

АНҚАРА. (ТАСС). Туркия Республикасининг бош министри Б. Эжевит 16 октябрда мамлакат президенти Ф. Корутурк ҳузурига кирди ва ўзи бошчилигидаги ҳукуматнинг истеъфо берганлиги тўғрисидаги аризасини унга топширди. Президент истеъфони қабул қилди ва Б. Эжевит кабинетига янги ҳукумат тузилгунча ўз бурчини бажариб туришни топширди.

Президент билан учрашгандан кейин ўтказилган матбуот конференциясида Б. Эжевит ҳукуматнинг истеъфо берганлиги парламентга бўлиб ўтган қисман сайловлар натижаси билан боғлиқ эканлигини уқтириб ўтди. Маълумки, бу сайловда оппозициядаги асосий партия — Адолат партияси ғалаба қозонди.

ПАРИЖ. (ТАСС). «Эко» газетаси Туркиядаги аҳволни анализ қилиб, Б. Эжевит бошчилигидаги министрлар кабинети ўрнига Адолат партиясининг раҳбари С. Демирел бошчилигида янги ҳукумат тузилиши «Туркия олдида турган фожиавий проблемаларни ҳал эта олмайди» деган фикрни билдирди.

ХУА ГОФЭН ФРАНЦИЯДА

ПАРИЖ, 17 октябрь. (ТАСС). Бу ерда ХХР Давлат Кенгашининг бош министри Хуа Гофэн билан Франция президенти В. Жискар д'Эстэн ўртасида музокаралар бошланди.

«Эко» газетаси қуйидагиларни уқтириб ўтади: ҳеч шубҳа йўқки, хитойлар Париждаги музокаралардан фойдаланиб, Франциянинг у билан ҳарбий ҳамкорлик йўлидан бориш-бормаслигини яна аниқлашга уриниб кўрадилар.

«Юманите» газетаси бундай деб ёзади: Елисей саройида Хуа Гофэн шарафига берилган зиёфатда унинг сўзлаган нутқидан кейин биз унинг Ғарбий Европадаги капиталистик мамлакатларнинг сиёсий ва иқтисодий интеграциясини ёқлаб чиқиши Хитойнинг халқлар мустақиллигини ва давлатлар суверенитетини ҳимоя қиламиз, деб айтган расмий дабдабали гапларига хилоф эканлигини қайд этишга мажбурмиз. Хуа Гофэн Парижнинг Атлантика сиёсатини қўллаб-қувватлаётганлиги АҚШ ва ГФР томонидан Ғарбий Европа мамлакатларига ҳомийлик қилишига қарши ўз истиқболини тўла мустақиллик вазиятида белгилаш учун курашаётган халқларнинг интилишларига хилофдир.

КАТТА ИМТИЁЗЛАР

ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

Мамлакатимизда КПСС XXV съездининг совет халқи турмуш даражасини, фаровонлигини оширишга қаратилган программаси муваффақиятли амалга оширилмоқда. Жумладан кексалар ва инвалидларнинг турмуш шароитини яхшилашга жуда катта эътибор берилаётир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг яқинда эълон қилинган «Пенсионерларнинг халқ хўжалигида ишлашини моддий рағбатлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг пенсия ёшига етгандан сўнг ишлаганлиги учун пенсияга қўшимчалар жорий этиш ҳақидаги фармони партия ва ҳукуматимизнинг пенсионерлар тўғрисидаги ғамхўрлигининг янги далилидир.

Республикамиз халқ хўжалигида кўплаб пенсионерлар меҳнат қилмоқдалар. Ҳозирги вақтда қарилик пенсияси агар маош билан қўшиб ҳисоблаганда 300 сўмдан ошмаса, ҳамма ишчиларга, хизмат кўрсатувчи кичик ходимларга, мастерларга, жумладан, ишлаб чиқариш таълими мастерларига уларнинг қаерда ишлашидан қатъи назар тўлаб келинмоқда. Бундан ташқари 1980 йил январидан бошлаб юқоридаги қарорга мувофиқ қарилик бўйича пенсия олувчи ва меҳнат қилувчи пенсионерларни моддий рағбатлантиришнинг янги тадбирлари жорий этилади. Масалан ишчи, мастер, ишлаб чиқариш таълими мастери бўлиб меҳнат фаолиятини давом эттираётган пенсионерлар, қаерда ишлашидан қатъи назар, ишни давом эттириб пенсияни тўла миқдорда олиш (пенсия билан иш ҳақи қўшиб ҳисоблаганда 300 сўмдан ошмаслиги керак) ёки пенсияни олмай маош билан кифояланиш ва ишлаган ҳар бир йили ҳисобига пенсиясига ўн сўмдан қўшимча олиши мумкин. Лекин бунда қўшимча қирқ сўмдан ошмаслиги, пенсия миқдори эса қўшимчаси билан 150 сўмдан ошмаслиги керак.

Масалан, гастроном ишчиси ойига 110 сўм маош ва 52 сўм пенсия олади. Агар у ишни давом эттириб, пенсиядан воз кечса, унинг ишлаган ҳар йили ҳисобига пенсиясига ўн сўм қўшилади. Шундай қилиб 1980 йил 1 январдан кейин тўрт йил меҳнат қилиб, ойига 52 сўмдан эмас, балки 92 сўмдан пенсия олиши мумкин.

Қарорда пенсияга қўшимча олиш ҳуқуқига эга бўлган касбдаги кишилар рўйхати берилган. Бу рўйхатда қишлоқ хўжалиги давлат хўжаликларининг деҳқончилик ва чорвачилик бригадалари ҳам бор.

Илгари ҳам камроқ миқдорда бўлса-да пенсия тўлашда имтиёз ҳуқуқидан фойдаланиб келган ходимлар қаторига биринчи марта бухгалтерияларда, корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг контрол-ревизион бўлинмаларида, контрол-ревизион ишларда банд бўлган ходимлар, фондларнинг бош сақловчилари ва сақловчилари, археографлар, полиграфлар, СССР марказий давлат архивларининг ходимлари ҳам қўшилди. Масалан Қосимов 110 сўм пенсия олади. У 52-қурилиш бошқармаси бухгалтериясига 130 сўм маош билан бухгалтер бўлиб ишга киради. Унга 1980 йил 1 январдан бошлаб 55 сўм миқдорида пенсия тўланади. Чунки маоши ва пенсиясининг 50 проценти қўшиб ҳисобланганда 300 сўмдан ошмайди.

Бошқа бир мисол: гражданин Аҳмедов ревизор бўлиб ишлайди ва унга 1979 йил сентябрдан 90 сўм миқдорида пенсия тайинланган. У 160 сўм маош олиб ишни давом эттирмоқда. Шунинг учун унга ҳозирги вақтда пенсия тўланмаяпти. 1980 йил 1 январдан бошлаб эса у маош билан бирга 50 процент миқдорида пенсия ола бошлайди.

Корхоналар, бинолар ва иншоотлар қурилиши (реконструкцияси) лойиҳа ва смета экспертизасида банд бўлган ходимлар ҳам шундай ҳуқуққа эга бўлдилар. Суғориш ва қуритиш системаларининг, сув омборлари, каналлари, гидроузеллар, насос станциялари ва бошқа сув хўжалиги иншоотларининг инженер-техник ходимларига ҳам юқоридаги каби имтиёз берилди.

Партия ва ҳукуматимиз Улуғ Ватан уруши ветеранларига алоҳида ғамхўрлик қилмоқда. Янги қарорда ҳам буни яққол кўриш мумкин. Улуғ Ватан уруши инвалидларига қарилик пенсияси тайинланганда уларга пенсия тўлашда катта имтиёзлар жорий этилади. Уларга 1980 йил 1 январдан бошлаб пенсияси ва маошининг умумий миқдори ойига 300 сўмдан ошмаса, пенсияси юз процент тўланади.

Шу сабабли Ватан уруши инвалидлари (айниқса учинчи группа инвалидлари) аввал меҳнат фаолиятини давом эттириб, инвалидлик бўйича пенсия олган бўлсалар, 1980 йил 1 январдан бошлаб уларнинг қарилик пенсиясига ўтишлари фойдалироқдир. Чунки лавозими ва иш жойига қарамасдан, уруш инвалидларига қарилик пенсияси тўла миқдорда тўланади. Бироқ пенсия билан маошининг умумий миқдори ойига 300 сўмдан ошмаслиги керак.

Врачлик-меҳнат эксперт комиссияларининг врачлари пенсияга чиқиб ишни давом эттирсалар, уларга 50 процент миқдорида пенсия тўланар эди. 1980 йил 1 январдан бошлаб бундай врачларга агар маоши билан пенсияси ойига 300 сўмдан ошмаса, пенсиялари тўла миқдорда тўланади.

Пенсия таъминотидаги яна бир янгилик хизматчиларга қарилик пенсияси тўлашда жорий этилади. Уларга 1980 йил 1 январдан бошлаб пенсияси маоши билан қўшиб ҳисобланганда ойига 150 сўмдан ошмаса, пенсия олиш ҳуқуқи берилади. Хизматчилар меҳнат фаолияти давомида имтиёзли шартлар билан пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлмасалар, эндиликда улар пенсияни тўла миқдорда ёки қисман оладилар. Қарилик бўйича пенсия тўлашнинг бу тартиби, иш жойидан қатъи назар, ҳамма категориядаги ходимларга тааллуқлидир.

Масалан, кадрлар бўлимининг инспектори 90 сўм маош олиб ишни давом эттириб, ҳозир ойига 15 сўм қарилик пенсияси олмоқда (қарилик пенсияси 52 сўм миқдорида белгиланган). 1980 йил 1 январдан кадрлар бўлимининг инспектори тўла миқдорда пенсия ола бошлайди. Чунки унинг маоши билан пенсияси қўшиб ҳисобланганда ойига 150 сўмдан ошмайди. Яна бир мисол: қурилиш бошқармасининг машинисткаси ойига 110 сўм маош олади. Унга 60 сўм 50 тийин миқдорида тайинланган қарилик пенсияси маоши ойига 100 сўмдан ортиқ бўлганлиги учун тўланмас эди. Бу машинистка 1980 йил 1 январдан бошлаб маошига қўшимча 40 сўм миқдорида пенсия ола бошлайди.

Пенсия тўлашдаги янги тартиб халқ хўжалигида пенсионерлар меҳнатидан кенг фойдаланиш имконини беради, жуда кўп пенсионерларнинг моддий фаровонлигини оширади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қарилик бўйича пенсия тўлашнинг имтиёзли шартларини жорий этиш билан бирга иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, СССР министрликлари, давлат комитетлари ва идораларига пенсионерларни халқ хўжалигида меҳнат қилишга кенг жалб этишнинг қўшимча чораларини кўриш вазифасини юклади. Пенсионерларни ишлаб чиқариш соҳасига, шунингдек савдо корхоналарига ҳамда аҳолига хизмат кўрсатувчи бошқа корхона ва ташкилотларга тўла бўлмаган иш куни шароитида ишга жалб қилиш топширилди.

Қарилик бўйича пенсияга чиққан гражданларнинг халқ хўжалигида меҳнат қилишдаги иштирокини кенгайтириш мақсадида уларнинг иши учун имтиёзли шароитлар белгиланди. Масалан, тўла иш куни бўлмаган шароитда ишлаётган пенсионерлар тўла иш куни банд бўлган ишчилар ва хизматчилар билан баравар имтиёзга эгадирлар.

Бундан ташқари моддий ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат кўрсатиш корхоналари ва ташкилотларининг раҳбарларига касаба союз комитетлари билан келишган ҳолда қарилик бўйича пенсия олувчиларга уларнинг истагига мувофиқ иш ҳақи сақланмаган ҳолда икки ойгача отпуск беришга рухсат этилди. Бу тадбирлар ҳам 1980 йил 1 январдан жорий этилади.

В. СОДИҚОВА,
Ўзбекистон ССР социал таъминот министри.

УСТОЗ ИБРАТИ

МИХАИЛ ШЕВЕРДИН—80 ЁШДА

Ўзбекистонда рус ёзувчиларининг катта отряди яшаб ижод қилмоқда. Улар республика ёзувчилари ижоди, Ўзбекистон ҳаёти билан яқин алоқада бўлиб, ўз асарларида халқимиз турмуши ва меҳнатини акс эттирмоқдалар. Бугун ўзининг қутлуғ саксон ёшини нишонлаётган Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Михаил Иванович Шевердин ана шу ижодкорларнинг энг тажрибалиси, туғрироғи, отрядбошисидир.

Михаил Шевердин ўрта маълумотни Самарқандда олгач, Петроград йўл инженерлари институтида ўқиди, Октябрь революциясининг дастлабки кунларидан яна Самарқандга қайтиб келиб, инқилоб воқеаларида ҳамда Самарқанд области ва Қизилқумда Совет ҳокимиятини ўрнатишда фаол иштирок этди. У бир қанча вақт маҳаллий комиссариатларда ишлади, Ўзбекистон, Туркманистон, Тожикистон республикалари бўйлаб уюштирилган турли экспедицияларга раҳбарлик қилди, Қизил Армия қисмларида сиёсий ишлар олиб борди, Меҳнат ва мудофаа кенгашининг вакили бўлиб ишлади.

Михаил Шевердиннинг адабий фаолияти йигирманчи йиллардан бошланди. У газета ва журналларда мақола ва репортажлар билан қатнашди, ишчи-деҳқон мухбирлари билан ишлади, ўзбек ва тожик ёзувчиларининг таржима қилинган китобларини таҳрир этди. Ўзи ҳам Садриддин Айний, Абдулла Қодирий, Ғафур Ғулом, Ҳусайн Шамс ва бошқа бир қатор адиблар асарларини рус тилига таржима қилди. Айни вақтда ўзбек, туркман, тожик адабиётининг таниқли вакиллари ва улар ижоди ҳақида мақолалар ёзди, вақтли матбуот саҳифаларида бадиий очерк ва ҳикоялар эълон қилди.

Адибнинг мавзу ва жанр жиҳатдан кўп қиррали ижоди тарихнинг драматик воқеаларга бой саҳифаларини ёрқин акс эттирди. Шуниси характерлики, Михаил Иванович ижоди Ўрта Осиё воқелигидан озуқа олиб, рус ва шарқ классик адабиёти анъаналарига таянган ҳолда ривожланди. Худди мана шу уйғунлик ёзувчи ижодининг энг кучли томонларини белгилаб берди.

Қирқинчи йилларда Михаил Шевердин «Зарафшон ҳикоялари» китобини эълон қилади. Кейинроқ эса, унинг «Алишернинг қўлёзмаси» ҳикоялар тўплами ва машҳур «Санжар ботир» романи босилиб чиқди. Туркистонда революция ғалабаси ва уни ҳимоя қилиш, социалистик қурилиш мавзулари ёзувчи илк ҳикояларининг мазмунини ташкил этади. Бу темалар адибнинг кейинги йирик асарлари — «Бўри изидан», «Бонг», «Саҳродаги соялар», «Етти гуноҳи азим» романларида ҳам мароқли давом эттирилди.

Шевердиннинг тарихий-революцион темадаги романларида рус совет адабиётининг ўзига хос жиҳатлари намоён бўлади. Асарлар воқеаларнинг кенглиги, иштирок этувчи қаҳрамонларнинг ғоят кўплиги, айни пайтда композицион тузилиши, тилининг бойлиги билан ажралиб туради. Бундай ўзига хослик ёзувчининг етмишинчи йилларда яратган «Олдинга дадил боқ», «Жагарнаут араваси», «Жайхун» романларида ҳам ёрқин кўзга ташланди.

Михаил Шевердин романларида Совет Ўзбекистонининг катта бир даври — революцион қайта қуриш учун бошланган курашнинг биринчи кунидан то Улуғ Ватан урушигача бўлган давр қаламга олинади.

Адиб ҳамиша миллий шаклга катта эътибор беради ва бунинг самараси ўлароқ социал-сиёсий жиҳатдан тўлақонли асарлар яратишга муваффақ бўлади. Бу нарса, аввало, унинг романлари персонажлари образларида ўз ифодасини топган. Шевердин қаҳрамонлари китобхон кўз ўнгида индивидуал инсон, миллий ва синфий белгиларни ўзида актив ташувчи типик характерлар сифатида ёрқин гавдаланади. Ёзувчи оригинал бадиий воситалар ёрдамида ажойиб образлар яратишга муваффақ бўлди. Камбағалларни бойлар ва муллаларга қарши курашга бошлаган чўпон Санжар, матонатли ва фидойи Зуфар, Шарқ хотин-қизларининг энг яхши фазилатларини ўзида мужассамлантирган Жаннат ва Ҳуршидалар ана шундай эсда қоларли образлардир.

«Саҳродаги соялар» романида ёзувчи Оллаёрбек Дониёрбеков образини «ичдан» очиб беради. «Шарқ одами» Оллаёрбек Дониёрбековнинг кундалиги формаси туфайли саргузашт сюжетнинг тасодифий ўзгаришлари, қаҳрамонларнинг эртакнома-романтик образлари ва ҳикоя қилишнинг қочирим усуллари ўзини оқлабгина қолмай, ва, айни пайтда, Хўжа Насриддинга ўхшаш доно, ҳазилкаш, одамохун ва сахий ўзбек аскиячисининг ўзига хос характерини яратишга имкон беради. Бу образ оригинал фазилатлари билан ажралиб туради. Унда рус ва ўзбек анъаналари органик бирлашиб, асарга ўзига хослик бахш этган.

Шевердин романларини ўқиган китобхон биринчи навбатда адибнинг Шарқ ҳаётини, тили ва поэзиясини яхши билишидан огоҳ бўлади. Қадимий маданий ёдгорликлар, кўҳна қишлоқларни тасвирлаганда ёзувчи уларнинг фақат ташқи кўриниши ҳақидагина сўз юритмайди. Балки, шу жойлар билан боғлиқ афсона ва воқеаларни ҳам мароқли ҳикоя қилади. Адиб қадимги шарқ шоирлари ва мутафаккирларининг ижодини яхши билади ва бундан ўз асарларида моҳирона фойдаланади. Унинг романларида ўзбек

халқ мақоллари ва маталлари жуда кўп ишлатилади. Шуниси қувончлики, бу мақол ва маталларнинг таржимаси рус тилида ғоятда тўғри чиққан. Шарқ қаламкашларининг ғазал ва достонларидан олинган парчалар эса, асар қаҳрамонлари сўзларидагина эмас, айрим бобларга эпиграф сифатида ҳам келтирилади ва шу бобнинг бош маъносини кўрсатиб туради.

Совет Шарқи халқлари ҳаёти ва анъаналари билан қалин боғланган Шевердин ўз ижодида уларнинг адабий анъаналарини кенг қўллайди. Масалан, романлари композициясида фольклор ва классик ёзма адабиёт, шунингдек, атоқли ўзбек совет ёзувчиларининг тажрибалари уйғунлашиб кетади. Буларнинг ҳаммаси ишончли тарихий қаҳрамонлар ва воқеаларга асосланган рус бадиий реализми анъаналари билан қўшилган ҳолда намоён бўлади. Асарлардаги ҳар бир боб тугалланган новеллага ўхшаса-да, улар умумий занжирдаги ҳалқалар бўлиб, ёзувчи шарқ саргузашт қиссалари руҳида қалам тебратганига асос беради. Бу эса, бир томондан машҳур «Минг бир кеча» архитектоникасини эслатса, иккинчи томондан бутунлай бошқа пландаги асар «Эсдаликлар» (С. Айний) тузилиши принципларини эсга солади.

Михаил Иванович Шевердин ўзбек адабиётининг бир қатор ажойиб намуналарини рус тилига муваффақиятли таржима қилган моҳир таржимон сифатида ҳам ҳурматга сазовордир. Унинг бевосита таржимаси ва таҳрири остида икки томлик «Ўзбек халқ эртаклари», шунингдек, «Феруза қути», «Хўжа Насриддиннинг саргузаштлари», «Сеҳрли лаъл», «Афсонавий карвон», «Ғалати Аму» тўпламлари ва бошқа китоблар нашр қилинди.

Моҳир романнавис асарлари бугунги кунда кенг китобхонлар оммасининг маданий мулкига айланиб қолди. Улар уйғур, тожик, шунингдек, бир қатор хорижий мамлакатлар тилларига ҳам таржима қилинган. 1975 йилда Михаил Иванович Шевердиннинг 6 томлик танланган асарлари нашр этилди.

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, моҳир романнавис, ажойиб инсон Михаил Шевердин ҳамон ижодий сафда туриб, самарали меҳнат қилмоқда. Биз ёзувчига сиҳат-саломатлик, янги ижодий ютуқлар тилаймиз.

М. РАСУЛИЙ,
филология фанлари доктори.

РЕКЛАМА ва эълонлар

ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

БУ СИЗ УЧУН ФОЙДАЛИ

Сиз автомобиль, мотоцикл, мотороллер ёки мопед сотиб олдингиз. Дам олиш кунлари сиз оилангиз билан шаҳар чеккасида дам олишингиз, қариндош-уруғларингиз ёки дўстларингизникига меҳмонга боришингиз, ниҳоят жонажон ўлка бўйлаб отпускада машинада сайрга чиқишингиз мумкин. Аммо кўча ва йўлларда транспорт қатнови кундан кунга тигизлашмоқда, тезлик ортмоқда, бу эса транспорт фалокатларига олиб келди.

Транспорт воситалари ҳақида кўнгил тўқ бўлиши учун уни страхование қилишни тавсия этамиз.

Транспорт ўғирланганда ёки олиб қочилганда, авария, ёнғин, портлаш, яшин тушиши ва бошқа фалокатлар натижасида автомобиль ишдан чиқса ёки зарарланса, етказилган зарарни Госстрах қоплайди.

Бунинг учун сиз олдиндан страхование шартномаси тузиб қўйишингиз шарт.

Бундай шартномани 1 йилга ёки икки ойдан ўн бир ойгача муддатга тузиш мумкин. Транспорт воситасини ундан қанчалик фойдаланилганлигига қараб ўз қиймати даражасига страхование қилиш мумкин. Страхование тўлови страхование суммасининг миқдорига боғлиқ. Страхование баҳоси қанчалик кўп бўлса, айни вақтда ундан ундириладиган тўлов шунчалик кам бўлади. Мисол учун автомобиль 500 сўмга страхование қилинган тақдирда бир йиллик тўлов страхование суммасининг 3 процентини ташкил этади. 3 минг сўмга страхование қилинганда эса — 1,5 процентни ташкил этади. Мотоциклни 200 сўмга страхование қилинганда бир йиллик тўлов страхование суммасининг 2 процентини, 800 сўмга страхование қилинганда эса бор-йўғи — 1 процентни ташкил этади.

Транспорт воситасини страхование қилдирган шахсларга, агар улар икки йил сурункасига аварияга йўл қўймаган бўлса, янги шартнома тузиш вақтида ундириб олинадиган тўлов суммасининг 10 проценти ҳажмида скидка берилади, 3 йил ва ундан ортиқ муддатга эса 15 процент.

АГАР СИЗ ШАРТНОМА ТУЗГАН БУЛСАНГИЗ...

Сиз ўз уйингизни замонавий мебеллар билан жиҳозлашга, севган китобларингизни ,гиламлар телевизор, холодильник, кир ювиш машинаси, зарур уй-рўзғор предметлари сотиб олишга жуда кўп меҳнат ва вақт сарфлагансиз. Афсуски, ҳали кўпчилик қандайдир тасодиф ҳодиса — ёнғин, иситиш системасидаги авариялар мол-мулкка зиён етказиш мумкинлигини эътиборга олмайди.

Уй жиҳозларини страхованиедан ўтказиш сиз учун фойдалидир.

Госстрах белгиланган шартномага кўра етказилган зарарни қоплаш учун страхование суммаси миқёсида пул тўлайди.

Уй жиҳозларини исталган нархда страхование қилиш мумкин, аммо у буюмнинг ҳақиқий қийматидан ошмаслиги лозим. Шартнома 2 ойдан 11 ойгача ва бир йилдан 5 йилгача муддатга тузилади.

Тўловлар бир йилга страхование қийматининг ҳар 100 сўмига 10 тийиндан 25 тийингача ҳажмда (қишлоқ жойларда 15 тийиндан 30 тийингача) тўлаб борилади. Бунда яшаш жойи ва мол-мулки сақланадиган бинонинг ёнғинга чидамлилиги ҳисобга олинади.

Уч йил ва ундан ортиқ муддатга страхование қилинган тақдирда тўлов қийматининг 10 проценти ҳажмида скидка берилади.

Шартномани яшаш жойи ёки иш жойидаги Госстрах инспекцияси ва страхование агентликларида тузиш мумкин.

Агарда сиз шартнома тузган бўлсангиз, уни ўз вақтида янги муддатга узайтиришни унутманг!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШ БОШҚАРМАСИ.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 20/X да **Кармен.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/X да **Соқов рицарь,** 20/X да **Кўрмайин босдим тиконни.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет циркининг 60 йиллигига бағишланган юбилей программаси.**

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТИ ИНСТИТУТИ 8 ОЙЛИК ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

Машғулотлар физика, математика, химия ва адабиёт фанлари бўйича олиб борилади. Машғулотларни юқори малакали ўқитувчилар олиб борадилар.

Курсларга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: институт ректори номига ариза, ўрта маълумот тўғрисида ҳужжат (нусхаси), 10 синф ўқувчилари мактабдан справка топширадилар, 3х4 см. ҳажмида 2 та фотосурат, иш жойидан справка.

Машғулотлар 1 ноябрдан ва 1 декабрдан бошланади.

8 ойлик машғулотлар учун 34 сўм тўланади.

Ҳужжатлар 29-хонада қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-100, Горбунов кўчаси, 5-уй (3, 18, 54, 50-автобуслар, 2, 6, 13, 15, 16-троллейбуслар, 7, 9, 11, 14, 28, 24-трамвайларнинг «Соцгородок» бекати).

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1917 йилдан буён КПСС аъзоси

Болта ШАРИПОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент халқ хўжалик институти ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари ҳисоб-молия факультетлари сиёсий иқтисод кафедрасининг доценти Ш. Шодмоновга акаси

Раҳмонқул ШОДМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент халқ хўжалик институти ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари ҳисоб-молия факультетлари сиёсий иқтисод кафедрасининг катта ўқитувчиси Г. Ёқубовага отаси

Халил ЁҚУБОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ахборот

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МОДЕРНИЗАЦИЯЛАШ ТУФАЙЛИ

Хонқа ғалла қабул қилиш корхонасида шолини тортишга кетадиган вақт икки баравар қисқарди. Бунга асбоб-ускуналарни модернизациялаш йўли билан эришилди: 15 тонналик тарозилар 30 тонналик тарозилар билан алмаштирилди. Бу бутун поезд-автомобилни прицепи билан бирга тортиш имконини берди.

ТЕЗПИШАР ОЛМА

Ғалаба районидаги «Огонёк» совхозининг пастак олмазорларидан биринчи ҳосил йиғиб-териб олинди. Дарахтларнинг баландлиги 2 метрдан ошмайди. Бу олма дарахтларини парвариш қилишни ва ҳосилни йиғиб-териб олишни анча енгиллаштирди. Шуниси қизиқарли, шу олма дарахтлари ўтказилгандан кейин иккинчи йили, яъни оддий олма дарахтларига қараганда уч баравар тез ҳосилга кирди. «Узплодоовощвинпром» бирлашмасининг Зарафшон водийсидаги боғларида ҳам худди шундай олмазорлар барпо этилди.

МАҲСУЛОТЛАР НАМОЙИШИ

Микроскоплар, геодезия приборлари, лаборатория аппаратлари, мактаб қўлланмалари — ана шу буюмларнинг ҳаммаси қардош Польша корхоналари маҳсулотининг Андижонда очилган кўргазмасида намойиш қилинмоқда. ПХРнинг «Лабимэкс» ташқи савдо корхонаси андижонликларни СССРга етказиб берилаётган маҳсулот намуналари билан таништирмоқда.

ШОФЕРНИНГ БЕШ ЙИЛЛИГИ

«Узсельэлектрострой» трестининг шофери Исмоил Ҳабибуллаев шахсий беш йиллик программасини бажарди. У Мирзачўлда қишлоқ электр линияларини тортишда ишлаб, беш йиллик бошидан бери икки миллион тоннадан ортиқ юк ташиди.

Исмоил ўзи ишлаётган механизациялашган учинчи колоннада, умуман бутун трестда ҳам автомобилни эҳтиётлаб ишлатиш жиҳатидан бошқаларга ўрнак бўлмоқда. Унинг машинаси пландан ташқари ремонтда бўлмайди, чунки машинага ҳамиша қараб туради, намунавий ҳолда тутади. Ҳабибуллаевнинг машинани моҳирлик билан ҳайдаши, юкни тез ортиши ва туширишн кўпгина ҳайдовчиларга ибрат бўлмоқда. Шофер йил охиригача пландан ташқари 350 минг тонна юк ташиб бериш мажбуриятини олди.

ФУТБОЛ:

АЖОЙИБ ҒАЛАБА

Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхознинг «Ҳисор» командаси Бутуниттифоқ мусобақасида «Олтин бошоқ» совринини қўлга киритди.

Колхознинг «Комсомол» стадионида қарийб ўн кун мобайнида ўзига хос байрам бўлиб турди. Қишлоқ мухлислари шу кунлар футбол бўйича совриндорлик учун ўтказилган ҳал қилувчи учрашувларнинг шоҳиди бўлдилар. Шаҳрисабзда «Сельская жизнь» газетаси соврини — Бутуниттифоқ «Олтин бошоқ» кубогини қўлга киритиш учун етти команда ўзаро курашди. РСФСР, Украина, Молдавия, Литва, Озарбайжон, Қирғизистон ва Ўзбекистон командалари олти мартадан яшил майдонга тушдилар.

Республикамиз футбол шарафини «Ҳисор» командаси муваффақиятли ҳимоя қилгани бежиз эмас. Колхоз футболчилари шу йил республика қишлоқ кўнгилли спорт жамиятлари футбол командалари ўртасида «Оқ олтин» кубоги учун ўтказилган мусобақада зафар қучган эдилар. Умуман, «Ҳисор» командаси Ўзбекистон чемпионатида ҳам муваффақиятли иштирок этмоқда. Команда 29 ўйиндан 47 очко жамғариб, биринчи группага кирувчи коллективлар орасида 4-ўринни эгаллаб турибди. Бу, колхоз футболчиларининг республика чемпиони бўлиш учун даъвогарлик қилаётган коллективлар қаторида эканидан далолатдир. Командага собиқ пахтакорчи Александр Шелачков ва унинг ёрдамчиси Владимир Губанов устозлик қилишмоқда. Команда бошлиғи Солих Зариповнинг хизматларидан футболчилар мамнун.

Республикамиз қишлоқ командалари ҳар йили Бутуниттифоқ мусобақасида иштирок этиб келмоқдалар. Лекин, шу йили ўтказилган совриндорлик баҳсида биринчи марта омадлари келди, деса бўлади. 1974 йили ўтказилган мусобақада Тошкент областининг «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози футболчилари кубок учун курашнинг финал қисмида иштирок этиб, фахрли учинчи ўринни олишганини мухлислар яхши эслашади. Ҳар қандай спорт баҳсида ғалаба ўз-ўзидан қўлга киритилмайди. Энгельс номли колхозда спортга меҳр қўйганлар сафи тобора кенгайиб бораётгани, физкультура ва спорт билан шуғулланиш учун қулай имкониятлар яратилганлиги, пировардида «Ҳисор» футболчиларининг ажойиб муваффақиятга эришишига сабаб бўлди.

Ҳал қилувчи учрашув ҳаммавақт қизиқарли ва ҳужумкор руҳда ўтади. Бош совринни қўлга киритиш учун майдонга «Ҳисор» ва РСФСР командалари тушдилар. Сирасини айтганда, қишлоқ футболчилари бўш келишмади. Барча учрашувларни муваффақиятли ўтказиб, бир кун илгари финалга йўлланма олган футболчиларимиз уюшқоқлик ва ҳамжиҳатлик билан тўп сурдилар. Меҳмонлар ҳам яхши ўйин кўрсатишди. Майдон эгалари билан ҳисобни тенглаштиришга (2:2) эришдилар. «Ҳисор» футболчилари киритган сўнгги ягона тўп командага ғалаба келтирди. Шундай қилиб, колхоз футболчилари 3:2 ҳисобида муваффақият қозониб, бош совринни эгаллашди.

«Комсомол» стадионининг яшил майдонида мусобақа иштирокчилари саф тортдилар. Ғолибларни шарафлашга бағишланган тантанали қисм бошланди. «Ҳисор» командасининг капитани «Олтин бошоқ» совринини қўлига олди. Шунингдек, командага «Сельская жизнь» газетасининг фахрий ёрлиқлари топширилди. Иккинчи ва учинчи фахрли ўринларни РСФСР ва Молдавия футболчилари олишди. Хуллас, совриндорлик баҳси қишлоқ жойларида спортнинг, хусусан футболнинг янада оммалашувида муҳим аҳамият касб этди.

Суратда: «Ҳисор» футбол командаси аъзолари.

СЎНГГИ ИМКОНИЯТ

Олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг 29-тур ўйинлари бўлиб ўтди. Яна командалар беш мартадан майдонга тушгач, мамлакат чемпионати ниҳоясига етиб, совриндор ўринлар аниқланади. Омади юришмаган командаларнинг номи маълум бўлади. Ҳозирча эса, ҳар бир коллектив учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб, мавқеларини мустаҳкамлашга астойдил ҳаракат қилмоқда. Тошкентнинг «Пахтакор» командаси бу сафар Москвада пойтахт армиячиларининг меҳмони бўлди. Тўплар учрашувнинг иккинчи қисмида дарвозаларга киритилди. Ҳисобни армиячи Н. Петросян очган бўлса, Н. Амриев жавоб тўпи киритишга муваффақ бўлди. Шундай қилиб ЦСКА ва «Пахтакор» командалари дуранг ҳисобида ўйнаб очко олиш имкониятидан сўнгги марта фойдаландилар. Ҳар иккала команданинг дуранг ҳисобидаги ўйинлари 8 тага етди. Бу коллективларнинг тўплаган очколари ҳам ҳозирча (28 та) бир хил бўлиб турибди.

Қолган ўйинларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Нефтчи» — «Торпедо» — 1:0, «Динамо» (Тб) — «Динамо» (М) — 1:1, СКА — «Шахтёр» — 2:0, «Заря» — «Қайрат» — 1:1, «Черноморец» — «Локомотив» — 2:0, «Зенит» — «Динамо» (К) — 1:3, «Спартак» — «Арарат» 1:0, «Крылья Советов» — «Динамо» (Мн) — 1:4.

ОДДИЙ КАСБ ЭГАЛАРИ

ОЛИСНИ ЯҚИН ҚИЛИБ

Мастоной 1965 йили Қарши шаҳарлараро телефон станциясига ишга кирди. Тажрибали телефонистка Клавдия Ивановна Паронина унга телефон алоқаси воситаси сирларини пухта ўргатди. Шогирд қиз уч ой ўрнига 45 кунда мустақил ишлашга ўтди. Ёш ишчини вояга етказишда тажрибали телефонистка, станция бошлиғи ўринбосари Анна Францевна Волошинанинг ҳам хизмати катта. Мастоной ҳам ўз навбатида тинимсиз изланди, аппаратларни автоматик бошқарув системасини устозидан тортинмай сўраб, ўрганди. Қисқа вақт ичида малакали телефонистка бўлиб етишди.

Дарахт бир жойда кўкаради, деганларидек мана ўн тўрт йилдан бери Қарши шаҳарлараро телефон станциясида меҳнат қилаётган Мастоной Раҳмонова смена топшириқларини мунтазам 1,5—2 ҳиссадан бажариб келаётир. У ишга янги келган ёшларга энди ўзи мураббийлик қилмоқда. Унинг тажрибасини ўрганиб, телефонистка бўлиб етишган Матлуба Норова, Маърифат Маҳмудова, Мақсуда Раҳимова каби кўплаб қизлар Раҳмонованн ҳақли равишда устозимиз деб биладилар.

Коллектив ўртасида обрў орттирган Мастоной Раҳмонова Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги, Қашқадарё область партия комитети ва область ижроия комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган. Шаҳар алоқа бўлимининг «Ҳурмат тахтаси»дан муносиб ўрин эгаллади. Оддий касб эгаси Мастонойнинг номи бугунги кунда олий ҳимматли киши сифатида алоҳида ҳурмат билан тилга олинмоқда.

К. МУСАЕВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ТАБИАТ ЁДГОРЛИКЛАРИ

Атрофига ҳавоза қурилган дарахтни камдан-кам учратиш мумкин. Европада энг кекса дублардан бири — Стелмуж дубига ёрдам кўрсатиш учун литвалик реставраторларнинг айни шундай қилишларига тўғри келди. Бу дуб республиканинг шарқидаги Игналино районида ўсади.

Дендрологларнинг сўзларига кўра, бу дубга икки минг йилча бўлган. У шохшаббаларини 20 метргача кўтарган, танасининг диаметри 8,5 метрдан ошиб кетган. Вақт ўтиши билан кекса дубда ҳатто бир неча киши сига оладиган каттакон кавак ҳосил бўлган. Дарахтнинг иккига бўлиниб кетиш хавфи бор эди. Лекин ўз вақтида ўтказилган «операция» унинг умрини яна кўп асрларга узайтиради.

Литва ёдгорликларни консервация қилиш институтининг лойиҳасига биноан ковак синчиклаб тозалаб чиқилди. Унинг ичидаги тўпонни олиб кетиш учун самосвал машина бир неча рейс қилишига тўғри келди. Дарахтнинг ичи дезинфекция қилинди, махсус химиявий дорилар билан қопланди. Ҳамма тешиклар мис тунука билан «ямалди», уни табиий дуб пўстлоғи ниқоблаб туради. Дарахт танасининг тепасида туйнук эшик ўрнатилди. Зарурат бўлса шу туйнук орқали тана каваги ичига тушиш мумкин бўлади. Дарахт атрофига панжара ўрнатилди.

Стелмуж дуби — Литванинг табиат ёдгорликлари деб эълон этилган ва давлат муҳофазасидаги 500 та нодир дарахтдан биттасидир.

ПИРИ БАДАВЛАТЛАРИМИЗ

ФАХРИЙ ТЕРИМЧИ

Уйчи район Ғайрат қишлоқ Советига қарашли Бирлашган қишлоғида яшовчи Зуҳро момо Қосимова билан ҳамқишлоқлари ниҳоятда фахрланадилар. 116 ёшини қаршилаётган Зуҳро момо роҳат-фароғатда яшаётган табаррук онахонларимиздан. Гап ёшда эмас. Момо узоқ йиллик ҳалол меҳнати билан ҳам ўз ҳамқишлоқларига ибрат бўла олди. У қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, хотин-қизлар озодлиги учун курашда фаол иштирок этди. Шу билан бирга у пахта устаси сифатида ҳам донг таратган. Зуҳро момо чаққон теримчи, кўпминг килограммчилар ташаббускори эди. Шу боисдан ҳам унинг номи «Комсомол» колхози чевар теримчилари рўйхатига абадул-абад ёзиб қўйилган.

А. ҚОРАБОЕВ.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Менга сўз беринг. Бадиий фильм. 12.20— Концерт. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Концерт. 16.50 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 2-кўрсатув. 17.25— Уфқ. 18.25 — Москва ва москваликлар. 18.55 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — С. Рахманинов романслари. 19.45 — Терговни билимдонлар олиб боради. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Терговни билимдонлар олиб боради. Бадиий фильм. 2-серия. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.50 — Чет эл эстрадаси.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви 12.00— Санъат гунчалари. 12.30 — Қўғирчоқ фильм. 13.00 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 13.35 — Ҳужжатли кино экрани. 18.20 — Сеҳрли труба. 18.40 — Партия ходими минбари. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45— Ҳужжатли фильм. 20.00 — Оламда нима гап. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Лирик қўшиқлар. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — О. Ёқубов. «Диёнат». Видеофильм. 5-қисм. 23.40 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» (Тошкент) — СКА (Новосибирск).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.10 — Телефильм. 19.30— Пойтахт области далаларида. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Фильм-концерт.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 9.30 — Дутор, чанг, ғижжак тароналари. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Озуқа, яна озуқа. 13.30 — Сизнинг хонадонингизда. 14.00 — Қорақалпоқ шоликорлари ҳузурида. 18.30 — Ленинча миллий сиёсат тантанаси. 18.45 — Юность Узбекистана. 19.45 — И. Акбаров. Тўйлар муборак. 20.25 — Сирдарё ГРЭСи қурувчилари учун концерт. 21.00 — Пахтакорлар хизматида. 21.15 — Пахтакорларнинг талабларига биноан концерт. 22.28 — О. Бадиков. Қорақум фожиаси. 23.45 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06, БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69,32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент —32-53-20; Самарқанд —5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё— 3-55-35; Хоразм—5-51-24; Бухоро — 3-31-42, Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-93; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.